

ЗД „БУЛ ИНС“ АД

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

2022

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗД „БУЛ ИНС“ АД

31 декември 2022

Уважаеми акционери на нашето застрахователно дружество,

Позволете ни да започнем с изразяване на нашата благодарност към всеки от вас за подкрепата и доверието, което сте ни оказали през изминалата 2022 година! Въпреки многото предизвикателства, с които се сблъскахме, успяхме да постигнем значителен напредък в изпълнението на нашите стратегически цели. В този доклад ви предоставяме информация за финансовите резултати на дружеството, както и анализ на проблемите и предизвикателствата, пред които се изправихме през 2022 година, както в България, така и на световната сцена.

❖ Финансови резултати

Приключвайки 2022 година, успяхме да постигнем стабилни финансови резултати, което беше възможно благодарение на нашите амбициозни инициативи и фокуса върху силните ни страни и иновациите. Брутните записани премии продължават да растат, а рентабилността на активите ни е подобрена. Управлението на риска и операционната ефективност също бяха ключови фактори за постигането на тези добри резултати.

❖ Глобални и локални предизвикателства

Отчетната 2022 година беше изпълнена с предизвикателства, които се отразиха на икономическата и финансова среда както в България, така и в света. Някои от основните фактори, които повлияха на нашата дейност, включват:

- Глобалният растеж се забави от 6% през 2021 г. до 3,4 % през 2022 г. и се очаква да е само 2,7 % през 2023 г. Това е най-слабият глобален икономически растеж от 2001 г. насам, с изключение на световната финансова криза и острата фаза на пандемията от COVID-19. Очаква се глобалната инфлация да спадне от 8,8 % през 2022 г. до 6,6 % през 2023 г. и 4,3 % през 2024 г., което все още е над нивата преди пандемията (2017–2019 г.) от около 3,5 %.
- Геополитически напрежения и търговски конфликти в невиджани мащаби. През 2022 година геополитическите напрежения и търговските конфликти продължиха да въздействат на световната икономика и международните финанси. Тези фактори също така засягат застрахователния сектор чрез влиянието си върху търговията, инвестициите и стабилността на финансовите пазари. Един от преките ефекти от тези напрежения е пренасочването на авиационния бизнес към големите застрахователни пазари.
- Климатичните промени и природни бедствия, които стават все по-разрушителни. В резултат на климатичните промени, увеличаващият се брой природни бедствия като наводнения, бури и горски пожари, предизвиква сериозни загуби в застрахователния сектор. Това налага компаниите да преразгледат своите стратегии и да разработят иновативни решения за справяне с тези рискове. В светлината на климатичните промени, регулаторните органи стават все по-настойтелни при насърчаването на застрахователните компании да интегрират климатичните рискове в своите стратегии и да отчитат своето въздействие върху околната среда и обществото.
- Високата конкуренция на българския застрахователен пазар. Големият брой компании, опериращи в общото застраховане и в частност в сегмента на „Гражданската отговорност“ влияят чувствително на рентабилността. Не са редки

Годишен доклад за дейността за 2022г.

случаите на нелогично и антипазарно поведение.

- Технологичните иновации и цифровата трансформация – оставаме в очакване! През 2022 година технологичните иновации и цифровата трансформация продължиха да променят начина, по който застрахователните компании работят и предлагат услуги на своите клиенти. Застрахователните компании са изправени пред нови регулаторни предизвикателства, свързани с въвеждането на иновативни технологии и сътрудничеството с финтех и иншуртех компаниите. Това изисква значителни инвестиции и ресурси, които да подкрепят адаптацията към новата бизнес среда. Очакват се законодателни промени, които да дадат път на новите технологични решения в застрахователния сектор.
- Законодателните промени, касаещи системата „бонус-малус“ и Методиката за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди не бяха приети и през 2022 година, поради политическата конюнктура. Приемането на тези промени би довело до по-голяма прогнозируемост и по-ясна бизнес среда.
- Последствията от пандемията COVID-19 все още бяха силни. Въпреки ваксинационните кампании и по-доброто управление на кризата, пандемията продължи да оказва влияние върху икономическата и финансова среда. Застрахователните компании са изправени пред повишени искове и промени в потребителските навици и предпочитания.
- Регулаторните и законодателни предизвикателства продължават да налагат промени в дейността на дружеството. Застрахователните компании трябва да се адаптират към новите регулации и директиви, приети от Европейския съюз – към повишените изисквания за капиталовата адекватност се добавят изменения на правилата за отчетност и допълнителни изисквания за прозрачност. В контекста на нарастващите киберзаплахи и важността на защитата на потребителските данни, застрахователните компании са изправени пред строги изисквания относно киберсигурността и управлението на личните данни.

В тези условия ЗД „БУЛ ИНС“ АД запазва своя устойчив ръст и е сред водещите общозастрахователните компании в България. Постигането на ефективност и стабилност в трудна година като 2022 демонстрира отново устойчивостта и адаптивността на нашия бизнес-модел, подчертавайки правилния курс на вземаните решения и на стратегическия избор на компанията.

Съвет на директорите:

Председател на СД – Петрозар Николов Петков

Член на СД и изпълнителен директор – Стоян Станимиров Проданов

Член на СД и изпълнителен директор – Крум Димитров Крумов

Въведение

Настоящият доклад е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл.39 от Закона за счетоводството, изискванията на Търговския закон и дава информация за важните събития, настъпили през 2022 година, като са взети под внимание основните показатели на дейността, съпроводени със съответните анализи и изводи. Очертани са основните тенденции в развитието на Дружеството, описани са основните рискове и несигурности.

Отговорност на ръководството

Ръководството потвърждава, че при изготвянето на финансовия отчет за 2022 година е прилагана адекватна счетоводна политика и той е изготвен въз основа на принципа на действащо предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЗД "БУЛ ИНС" АД

ЗД "БУЛ ИНС" АД (Дружеството, Компанията) е застрахователно акционерно дружество, учредено на 31 август 1995г., в Република България с решение на Софийски градски съд по фирмено дело 14239/1995 г., което оперира като лицензиран застраховател от 16 юли 1998г. Седалището и адресът на управление на Дружеството са в гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87.

Дружеството притежава следните лицензи за извършване на своята дейност:

Дата	Протокол / решение	Вид застраховка
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Злополука
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства)
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Товари по време на превоз
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Други щети на имущество
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Обща гражданска отговорност
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Гражданска отговорност за МПС
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Помощ при пътуване
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Разни финансови загуби
16.07.1998	Протокол № 13 на НСЗ	Пожар и природни бедствия
24.04.2000	Решение № В-12 на ДЗН	Заболяване
26.05.2001	Решение № В-28 на АНЗХ	Кредити
15.11.2006	Решение № 1109-ОЗ допълнителен лиценз за застраховка по раздел II, буква „А“ т. 10.1 от Приложение № 1 към КЗ – „Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на сухопътни моторни превозни средства“	Гражданска отговорност за МПС
03.11.2009	Решение № 903-ОЗ	Плавателни съдове

Годишен доклад за дейността за 2022г.

03.11.2009	Решение № 903-ОЗ	Гражданска отговорност за плавателни съдове
24.02.2011	Решение № 147-ОЗ	Летателни апарати
24.02.2011	Решение № 147-ОЗ	Гражданска отговорност за летателни апарати
08.02.2018	Решение № 149-ОЗ	Релсови превозни средства
08.02.2018	Решение № 149-ОЗ	Гаранции

Дружеството има едностепенна система на управление – Съвет на директорите в състав към 31.12.2022 г.:

Председател на Съвета на директорите	Петрозар Петков
Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите	Стоян Проданов
Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите	Крум Крумов

Дружеството се представлява заедно от Изпълнителните директори Стоян Проданов и Крум Крумов.

Средно-списъчният брой на персонала към 31 декември 2022 г. е 230 служители, от които 112 са жени и 118 са мъже, напуснали през годината са 40, а новоназначени са 20. Към 31.12.2022 дружеството работи с 147 агенти, а броят на брокерите, предлагачи наши застрахователни продукти е 250.

Дружеството има 32 клона към 31.12.2022.

Посредническата мрежа на Дружеството през 2022 година е съставена от:

- **38 Генерални агенции в страната;**
- **14 Генерални агенции в гр. София.**

Брутният премиен приход, реализиран от Дружеството през изминалата 2022 година, възлиза на 180 449 хил. лева. В сравнение с 2021 година – 178 035 хил. лева това представлява ръст от 1.35%. Пазарният дял за Дружеството бележи лек спад от 7,48% за 2021 година на 6.76% за 2022 година на база дейност извършвана на територията на страната, който запазва за поредна година осмата позиция на Дружеството сред застрахователите.

Структурата на брутния премиен приход по видове застраховки към 31.12.2022 г. на Дружеството е разпределен по следния начин: 78% застраховки "Гражданска отговорност" на автомобилистите, 19% Автокаска и 3% други застраховки.

Регистрираният капитал на Дружеството към 31 декември 2022 г. се състои от 4,458,000 броя безналични поименни акции, всяка с номинална стойност 10 лева. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, пропорционален на номиналната стойност на акцията.

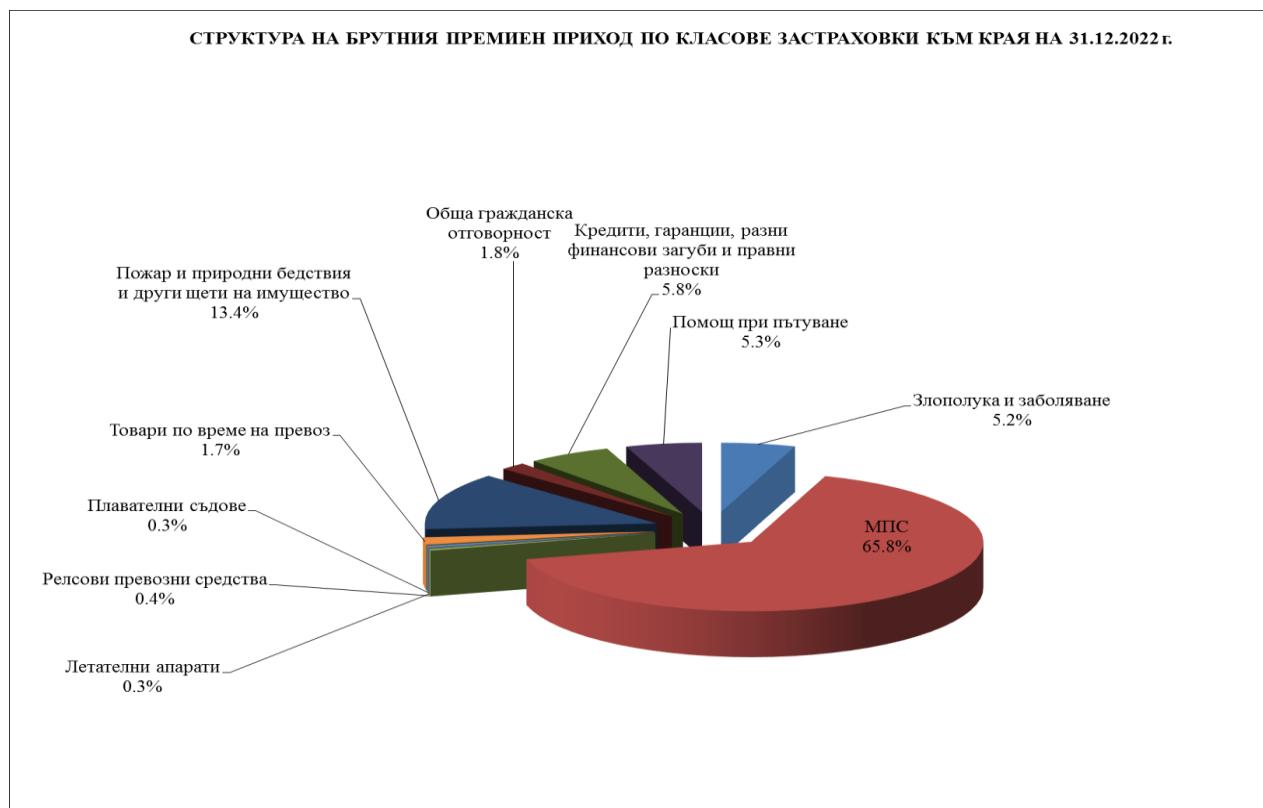
II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Въз основа на данните от Комисията за финансов надзор, за 2022 година са регистрирани рекордните 2 987 660 хил. лева от брутни премии в общото застраховане, с което се постига ръст от 13% в сравнение с 2021 година.

За десета поредна година браншът инкасира увеличение на приходите от общо застраховане в Република България. Най-голям дял – 66% от брутния премиен приход, реализиран в сектора, заемат автомобилните застраховки: застраховка „Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства)“ – „Автокаско“ и задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, но в същото време този дял бележи спад спрямо предходните четири години.

Задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите бележи спад, който обаче е компенсиран от необичаен за предходните години ръст в други линии бизнес което затвърждава продължаващата диверсификация в структурата на застрахователните портфейли. Тенденцията за увеличение на приходите в застраховането се дължи на по-високи премиерни приходи в линии бизнес като „Злополука“, Заболяване“, „Пожар и природни бедствия“, „Обща гражданска отговорност“, „Разни финансови загуби“ и „Помощ при пътуване“ .

Структурата на брутния премиен приход по видове застраховки към 31.12.2022 г. на лицензираните застрахователи в страната е разпределен по следния начин:

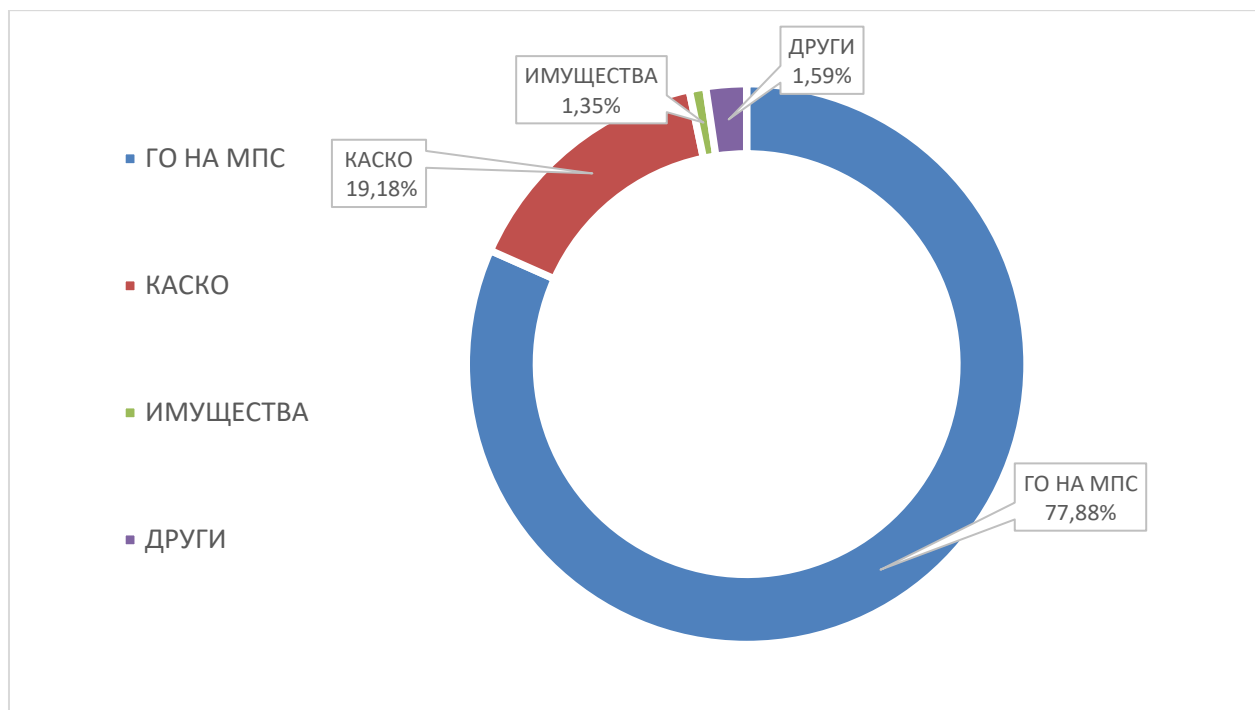

Годишен доклад за дейността за 2022г.

Както беше отчетено по-горе, през 2022 година на пазара по общото застраховане най-голям дял от brutния премиен приход, заемат автомобилните застраховки: застраховка „Сухопътни превозни средства(без релсови превозни средства)“ – „Автокаска“ и задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със 65,8%, следвани от имуществените застраховки с дял 13,4%. На база премиен приход по дейност в Република България десетте най-големи компании в областта на общото застраховане у нас управляват 89,91% от пазара.

Brutният премиен приход, реализиран от Дружеството през изминалата 2022 година, възлиза на 180 449 хил. лева. В сравнение с 2021 година – 178 035 хил. лева това представлява ръст от 1.35%. Пазарният дял за Дружеството бележи лек спад от 7,48% за 2021 година на 6.76% за 2022 година на база дейност извършвана на територията на страната, който запазва за поредна година осмата позиция на Дружеството сред застрахователите.

Структурата на brutния премиен приход по видове застраховки към 31.12.2022 г. на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е разпределен по следния начин:

Въпреки острата конкуренция и динамична икономическа обстановка, дружеството продължава да реализира успешна диверсификация на портфейла като развива със значителни темпове и останалите линии бизнес като „Злополука“, „Гаранции“, „Помощ при пътуване“, „Товари по време на превоз“.

Конкретните стойности на brutния премиен приход и съответния дял, който имат в портфейла на ЗД „БУЛ ИНС“ АД са, както следва:

ВИДОВЕ И ПОДВИДОВЕ ЗАСТРАХОВКИ	БРУТЕН ПРЕМИЕН ПРИХОД				ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ			
	2020	2021	2022	ОБЩО	2020	2021	2022	ОБЩО
"ЗЛОПОЛУКА"	431 061	513 841	584 192	1 529 094	0.26%	0.29%	0.32%	0.29%
СУХОПЪТНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА,	25 818 218	29 102 561	34 604 567	89 525 346	15.71%	16.35%	19.18%	17.12%
ЛЕТАТЕЛНИ АПАРАТИ	553 705	893 438	(85 300)	1 361 843	0.34%	0.50%	-0.05%	0.26%
ПЛАВАТЕЛНИ СЪДОВЕ	34 952	31 430	40 408	106 790	0.02%	0.02%	0.02%	0.02%
ТОВАРИ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕВОЗ	30 971	23 514	53 752	108 237	0.02%	0.01%	0.03%	0.02%
"ПОЖАР" И "ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ"	169 073	129 001	76 993	375 067	0.10%	0.07%	0.04%	0.07%
"ЩЕТИ НА ИМУЩЕСТВО"	1 467 767	1 811 052	2 351 138	5 629 957	0.89%	1.02%	1.30%	1.08%
ГО, СВЪРЗАНА С ПРИТЕЖАВАНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА МПС	132 784 963	139 295 554	140 538 357	412 618 874	80.78%	78.24%	77.88%	78.92%
ГО, СВЪРЗАНА С ПРИТЕЖАВАНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЛЕТАТЕЛНИ АПАРАТИ	950 367	3 587 924	(922 705)	3 615 586	0.58%	2.02%	-0.51%	0.69%
ГО, СВЪРЗАНА С ПРИТЕЖАВАНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПЛАВАТЕЛНИ СЪДОВЕ	5 277	2 316	4 426	12 019	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
"ОБЩА ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ"	816 666	1 009 901	1 022 804	2 849 371	0.50%	0.57%	0.57%	0.54%
ГАРАНЦИИ	177 447	177 513	346 758	701 718	0.11%	0.10%	0.19%	0.13%
РАЗНИ ФИНАНСОВИ ЗАГУБИ	145 652	163 767	189 023	498 442	0.09%	0.09%	0.10%	0.10%
ПОМОЩ ПРИ ПЪТУВАНЕ	984 556	1 292 562	1 644 296	3 921 414	0.60%	0.73%	0.91%	0.75%
ОБЩО:	164 370 675	178 034 374	180 448 709	522 853 758	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

По отношение на задължителната „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, конкуренцията и тарифните ставки са факторите, които играят важна роля за разпределението на пазара. През 2022 година поради повишаването на тарифните ставки, високата конкуренция и турбулентна икономическа обстановка, пазарът реализира ръст от 13% спрямо 2021 година.

Премийният приход на Дружеството по задължителната застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите за 2022 година е в размер на 140 538 хил. лева, което е увеличение с 1 243 хил. лева, спрямо предходната година или 1% повече. В този клас застраховки ЗД „БУЛ ИНС“ АД се нареди на 2 място на пазара, като brutният премиен

Годишен доклад за дейността за 2022г.

приход по задължителната застраховка представлява 77,88% от общия премиен приход на Дружеството.

Застраховката „Автокаска“ формира 19,18% от brutния премиен приход на Дружеството с 34 605 хил. лева или с 5 502 хил. лева повече от 2021 година, което представлява ръст от 19%.

В сравнение с 2021 година авиационното застраховане ("ГО, свързана с притежаването и използването на летателни апарати" и „Каско на летателни апарати“) бележи драстичен спад за 2022 година, като поради наложените санкции срещу Руската Федерация, дружеството ни загуби целия авиационен бизнес, който записваше и загуби лидерската си позиция на пазара по този клас бизнес. В резултат на наложилото се внезапно прекратяване на застрахователни и презастрахователни договори, дружеството дори претърпя известни загуби по този клас бизнес.

На трето място в портфейла, за тази година с ръст от общо 25% за 2022 година, се заема от имуществените застраховки. Дружеството инкасира премиен приход по имущественото застраховане за изтеклата година в размер на 2 428 хил. лева, което представлява 1,34% от brutния премиен приход.

Четвърто място заема застраховката „Помощ при пътуване“, по която са записани премии в размер на 1 644 хил. лева или 0.91% от brutния премиен приход на Дружеството с ръст от цели 27% спрямо предходната 2021г.

На пето място се нарежда застраховката „Обща гражданска отговорност“, по която са записани премии в размер на 1 023 хил. лева или 0.57% от brutния премиен приход на Дружеството с ръст от близо 1% спрямо предходната 2021г.

Описаните по-горе застрахователни продукти представляват 99,88% от brutния премиен приход на ЗД „БУЛ ИНС“ АД за 2022 година. Всички останали като Морско застраховане, Карго, Професионални отговорности, Финансови рискове и други представляват по-малко от 0,12% от премийния приход на Дружеството и не са предмет на разглеждане поради незначителният им дял.

Изплатените застрахователни обезщетения за 2022 година възлязоха на 99 725 хил. лева и в сравнение с 2021 година (98 384 хил. лева) са с 1,36% повече. Изплатените щети по застраховки „КАСКО“ на МПС и „Гражданска отговорност“ на автомобилистите представляваха 99,6% от общата сума на изплатените обезщетения.

За застраховка „КАСКО“ на МПС при събрани премии 32 500 хил. лева са изплатени щети за 18 156 хил. лева, а за „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при събрани премии в размер на 134 836 хил. лева дружеството е изплатило щети за 81 169 хил. лева. Въпреки това Дружеството продължава да обръща все по-голямо внимание на дейността по уреждане на застрахователни претенции, като заделя допълнително човешки и финансови ресурси.

Годишен доклад за дейността за 2022г.

Сумата на заделения пренос-премиен резерв и резерва за предстоящи плащания през 2022 година възлиза на 333 299 хил. лева или с 10,65% повече в сравнение с 2021 година, когато същият беше 301 211 хил. лева. Периодично отговорният актюер на Дружеството прави оценка дали общо формираните резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисиони. Размерът на заделените резерви към 31.12.2022 г. е определен според изискванията на Наредба №53 от 23.12.2016 г. (обн. ДВ. бр. 6 от 19 януари 2017г.), за реда и методиката за образуване на техническите резерви.

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно формирането, признаването и оценяването на застрахователните резерви. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството.

Собствените средства на Дружеството към 31.12.2022г., включващи записания акционерен капитал, общите резерви на Дружеството и неразпределената печалба от минали години, възлизат на 61 767 хил. лева.

Собствените средства, определени съгласно разпоредбите на Наредба № 51 от 28 Април 2016 г., не включват финансовия резултат за текущата година и са представени, както следва:

Собствени средства, отчетени по баланса в хил. лв:	31.12.2022г.
Записан акционерен капитал	44 580
Резерви и фондове	9 358
Неразпределена печалба от минали години	9 940
Намаления	
Нематериални активи	76
Собствени средства, намалени с нематериални активи	63 802
Граница на платежоспособност	15 783
Превишение	48 019

От съотношението собствени средства към граница на платежоспособност е видно, че платежоспособността на Дружеството не е нарушена, дори напротив, подобрена е с близо 18%.

ЗД „БУЛ ИНС“ АД приключи годината към 31.12.2022г. с положителен финансов резултат, отчитайки печалба, нетна от данъци, в размер на 792 хил. лева.

III. ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРОГРАМА

През 2022 година презастрахователната програма бе насочена към разумно и предвидливо управление на рисковете, водещи до високи загуби или неподлежащи на управление със собствени усилия и инструменти. Всички презастрахователни договори на Дружеството са пласирани на Лондонския застрахователен пазар, чрез водещи брокери,

при първокласни презастрахователни компании, с дългосрочен кредитен рейтинг поне "А-", съгласно класификациите на международните рейтингови агенции.

IV. ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

Инвестиционната дейност е от изключителна важност за финансовото здраве на Дружеството. Затова компанията прилага много консервативен подход при инвестирането на застрахователните резерви. Най-важните характеристики и водещите критерии при формирането на инвестиционния портфейл сега са предпазливостта и избягването на риска, както и поддържането на висока ликвидност. Същевременно дейността на Дружеството в инвестиционната сфера през 2022 година отразява продължаващата необходимост от съобразяване с изискванията на Платежоспособност II, касаещи както влиянието на инвестиционния портфейл на Дружеството върху платежоспособността, така и върху капиталовото изискване, за да е налице неговото покритие. От друга страна, рекордно ниските лихвени нива наложиха търсене на доходност, без да се пренебрегва диверсификацията на риска. Тези насоки формираха състоянието и реструктурирането на инвестиционния портфейл на Дружеството.

1. Цели, съдържание и ограничения

Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД определя инвестиционната политика на Дружеството в съответствие с Кодекса за застраховането (КЗ) и вътрешно-устройствените си актове, регламентиращи принципите, целите, стратегиите и отговорностите по отношение на формирането и оценката на инвестициите.

Инвестиционната политика на Дружеството трябва да осигурява адекватна ликвидност за обслужване на ангажиментите, за плащане на щети и да поддържа приемливо ниво на риск на инвестираните средства. В тази връзка Дружеството се съобразява с агрегирания размер на инвестициите за диверсификация на активите, следващ принципа на предпазливост. В своята съвкупност инвестициите отговарят на правилата за териториално разпределение и валутно съответствие. Политиката на Дружеството не предвижда допълнителни ограничения.

Инвестиционната политика на Дружеството има за цел да формира портфейл, отразяващ следните приоритети: сигурност, ликвидност, доходност. Същевременно през 2022 година се извършва текущ мониторинг и преразглеждане на състава на портфейла в съответствие с нововъзникнали обстоятелства и промени на инвестиционната среда.

2. Инвестиционна стратегия

Дружеството се придържа към балансирана консервативна стратегия на инвестициите. Тази стратегия поставя акцента върху сигурността на инвестициите. Сигурността на инвестицията се измерва с риска от неплащане на емитентите, забавяне в плащането и неблагоприятна промяна на пазарната цена. Поради тази причина инвестиционният портфейл включва дългови ценни книжа, издадени от правителството на Република България и правителствата на страни-членки на Европейския съюз с изрядни

Годишен доклад за дейността за 2022г.

публични финанси; акции и дългови ценни книжа, емитирани от търговски дружества, които не са финансови предприятия; банкови депозити в първокласни местни банки.

Инвестиционната стратегия на Дружеството не допуска инвестирането в ценни книжа, които целят постигането на ливъридж, тъй като в този случай поеманият финансов риск е неограничен и е възможно да настъпят загуби, които са по-големи от инвестираните средства. Деривативи могат да се прилагат само за хеджиране на риска, през 2022 година в Дружеството не са използвани деривативни инструменти.

През годината лихвените проценти по банковите депозити продължават да са изключително ниски, за да е възможно реализирането на доходност при високо ниво на сигурност. Всичко това е в резултат на рекордно ниските лихви в Еврозоната, достигащи и до отрицателни стойности, както и политиката на количествени облекчения, лансирана от водещите централни банки. Това налага запазване на досегашния подход на инвестиране при липсата на нискорискови инвестиционни алтернативи. В условията на близки до нулевите лихвени проценти на банковите депозити както у нас, така и в Еврозоната, българските ДЦК са добра алтернатива с приемливи рискови характеристики за застрахователните компании. Поради много ниските равнища на доходност на дълговите ценни книжа, издадени от правителствата на водещите икономики, предлагащи най-висока сигурност, те не са част от инвестиционния портфейл на Дружеството. Повишената инфлация и външните кризи обаче ще доведат до неминуеми покачвания на лихвените проценти през 2023 година и до предстоящи актуализации в инвестиционния портфейл на дружеството.

Инвестирането в договорни фондове, което се извършваше предимно в консервативни колективни инвестиционни схеми (ДЦК, съкровищни бонове, парични средства в срочни депозити и по разплащателни сметки), бе ограничено. През отчетната година Дружеството продължи да инвестира в недвижимости, което се обуславя от изгодния момент за навлизане в стресирания от глобалната финансово-икономическа криза пазар на недвижими имоти. През 2022 година продължи растежа на пазарните цени на недвижимостите, като очакваме запазване на тази тенденция и през 2022 година.

3. Управление на инвестиционния портфейл.

Дружеството провежда активна политика за управление на инвестиционния портфейл. По отношение на техниката за управление инвестиционният портфейл се разделя условно на две основни части:

- Държани до падеж банкови депозити и ДЦК. Тази част от портфейла осигурява непосредствената ликвидност на активите на Дружеството. Средствата към тази част от портфейла се инвестират предимно в банкови депозити с подходяща падежна структура. Частта от инвестициите, които са под формата на пари по разплащателни сметки и на каса, се причислява към тази група. Този инвестиционен пакет се управлява директно от Дружеството, както и от управляващи дружества.
- Държани за търгуване инвестиционни инструменти. Втората част от инвестиционния

Годишен доклад за дейността за 2022г.

портфейл се състои от ДЦК, корпоративни ценни книжа и акции. Тя се управлява от управляващи дружества (банки и небанкови финансови институции, получили лиценз за извършване на дейност като управляващи дружества в страната и в чужбина), съгласно договори за управление на индивидуален инвестиционен портфейл от ценни книжа и пари.

4. Структура на портфейла към 31 декември 2022 г.

Инвестиционната дейност на ЗД „БУЛ ИНС“ АД през изтеклата 2022 година протече в условията на ниски лихвени нива на пазара на основните валути – долари, евро и лева, в които са пласирани инвестициите на Дружеството. Общата сума на инвестициите към края на 2022 година възлезе на 81 673 хил. лева или с 1 551 хил. лева повече в сравнение с предходния период.

Основна част от застрахователните резерви и свободните собствени средства се инвестираха в банкови депозити, ДЦК, корпоративни облигации и акции. Най-големи средства са насочени под формата на корпоративни облигации и депозити в банки опериращи в страната ни с най-високия кредитен рейтинг. Сроковете на банковите депозити са съобразени с реалните нужди на ЗД „БУЛ ИНС“ АД за своевременно плащане на обезщетения по договори с клиенти и услуги към контрагенти.

Инвестициите в корпоративни облигации са в размер на 21 177 хил. лева или 84 хил. лева по-малко спрямо 2021 г., а тези в акции – 28 127 хил. лева или 1 522 хил. лева повече спрямо предходната година. Вложените в държавни ценни книжа са 8 115 хил. лева.

Споменатите промени в структурата и състава на инвестиционния портфейл на ЗД „БУЛ ИНС“ АД се отрази в положителен финансов резултат от тази дейност и в подобрени позиции за целите на оценяването на инвестициите от страна на европейската директива за застраховането Платежоспособност II.

V. СТРУКТУРА НА ДРУЖЕСТВОТО И КАДРОВА ПОЛИТИКА

През 2022 година Дружеството продължи да развива своята дейност съгласно изискванията на Платежоспособност 2 (Solvency II), както и да се подготвя за влизането в сила на новите счетоводни стандарти от 2023 г.

Посредническата мрежа на ЗД „БУЛ ИНС“ АД през 2022 година включва:

- 38 Генерални агенции в страната;
- 14 Генерални агенции в гр. София.

Работещите за ЗД „БУЛ ИНС“ АД застрахователни посредници са 397, от които:

- Застрахователните договори с агенти в края на 2022 година със ЗД „БУЛ ИНС“ АД са 147 застрахователни агента. Бяха прекратени 10 договора с агенти, а новосключените през годината са 4.
- Застрахователните договори с брокери в края на 2022 година със ЗД „БУЛ ИНС“ АД

са 270. Бяха прекратени 2 договора, а новосключените през годината са 22.

VI. ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ПО ОТНОШЕНИЕ УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

През 2022 година Дружеството продължава поддържането на въведената преди години система за управление на риска в съответствие с Кодекса за застраховането и Директивата Платежоспособност II. Системата е ефективна и е добре интегрирана в организационната структура и процесите за вземане на решения в Дружеството. Системата за управление на риска обхваща рисковете, които се включват в изчислението на капиталовото изискване за платежоспособност и обхваща следните области:

1. подписваческа дейност и образуване на технически резерви;
2. управление на активите и пасивите;
3. инвестиции и по-конкретно деривати и други подобни задължения;
4. управление на риска в областта на ликвидността и концентрацията;
5. управление на оперативния риск;
6. презастраховане и други техники за намаляване на риска;

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Дружеството е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата при управлението на финансовия портфейли на Дружеството извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

1. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Притежаваните от Дружеството финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. За намаляване на пазарния риск Дружеството се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

Съветът на директорите и инвестиционния комитет разработват и извършват прегледи на инвестиционната стратегия на ЗД „БУЛ ИНС“ АД като вземат предвид финансовата среда и микроикономическите фактори, нивото на платежоспособност на Дружеството, и неговата експозиция на съществени рискове. Инвестиционната стратегия обхваща различни времеви хоризонти (краткосрочни и дългосрочни) и съставлява част от документацията на бизнес стратегията на ЗД „БУЛ ИНС“ АД.

Годишен доклад за дейността за 2022г.

За периода от създаване на Дружеството до 31.12.2022 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходими и целесъобразно извършването на хеджиране на риска.

2. Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранни валути, сред които евро и щатски долар. Сделките основно са деноминирани в български лева, евро и долари. Към датата на приемане на финансовия отчет в България продължава да е налице валутен борд, в резултат на който лева има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск, спрямо еврото. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което Дружеството не разполага с информация.

За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутни курсови разлики са незначителни.

3. Лихвен риск

Дружеството не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Дружеството не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на Дружеството. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Дружеството спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

4. Ценови риск

Основният ценови риск, на който е изложено Дружеството е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Дружеството. Анализът на чувствителността се основава на анализ на дневното и годишно стандартно отклонение на Дружеството съпоставен с дневното и годишно стандартно отклонение на доходността на инвестиция в основния борсов индекс SOFIX.

5. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск Дружеството наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти. При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Дружеството осъществява управлението на риска като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения.

Годишен доклад за дейността за 2022г.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета.

Лимитите за поемане на кредитен риск се определят от ФУР съвместно с Висшето Ръководство въз основа на склонността за поемане на риск на Дружеството и се одобряват от Комитета по управление на риска. Лимитите се преразглеждат от Комитета по управление на риска най-малко веднъж годишно, като се вземат предвид промени в пазарните условия, промени на фирмената стратегия или други събития, които може да наложат промяна на лимитите.

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж. Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

6. Анализ на ликвиден риск

Дружеството следва задълженията за ликвидност произтичащи от Наредба №51 от 28 Април 2016 г. за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи.

Краткосрочната ликвидност, или управлението на парите в брой (cash management), покрива текущите оперативни задължения при нормални или нормално очаквани икономически условия. В дългосрочен план ликвидността се определя като се вземе предвид възможността за настъпване на неочаквани или потенциално негативни икономически събития, при които активите не биха могли да се реализират по тяхната текуща пазарна стойност.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Дружеството, като се предприемат и активни действия като поддържане на краткосрочни депозити до 3 месеца.

Върху ликвидността на Дружеството се извършва ежедневно наблюдение на изходящите и входящи парични потоци.

VII. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ.187 И 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

- 1. Броят и номиналната стойност на придобитите и прехвърлените през годината акции, частта от капитала, която те представляват, както и цената, по която е станало придобиването или прехвърлянето, основанието за придобиванията, извършени през годината; броят и номиналната стойност на притежаваните акции и частта от капитала, която те представляват;**

Дружеството не е придобивало собствени акции през отчетния период.

- 2. Възнагражденията, получени общо през 2022 година от членовете на СД, заедно с разходите за осигуровки върху тях възлизат на 1 462 хил. лева.**
- 3. Придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на СД през годината**

Годишен доклад за дейността за 2022г.

акции и облигации на дружеството и правата на членовете на СД да придобиват акции и облигации на дружеството;

Членовете на СД не притежават и не са придобивали през 2022 година акции от капитала на Дружеството.

4. Участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети;

- Петрозар Петков – няма други участия;
- Стоян Проданов - управител и собственик на 66% от капитала на АПС БЮДЖЕТКОНСУЛТИНГ ООД;
- Крум Крумов – няма други участия.

5. договорите по чл. 240б, сключени през годината;

През отчетния период членовете на Съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с Дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

През отчетния период Дружеството не е извършвало научно-изследователска и развойна дейност.

VIII. ЗНАЧИМИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ 2022 Г. И СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

След началото на 2022 година се констатираха събития с трайно и силно въздействие върху застрахователната дейност у нас.

С най-голям ефект е започналият военен конфликт в Украйна, който доведе до повишаване на рисковите премии за страните от Черноморския басейн. Това засяга пряко застрахователната дейност по авиационните, карго- и морските застраховки като котировките на презастрахователите за тези дейности бяха силно увеличени. В резултат на действието на новоприети руски законодателни мерки бяха преустановени връзките и се спря продължаването на действието на застрахователни контракти с руски презастрахователи и застрахователни брокери. Затруднени бяха финансовите трансакции към Русия, касаещи действащи договори, водещо до несигурност за състоянието на преводите и за валидността на договорите. Свързаните с военния конфликт проблеми в енергийните доставки и нарастващата инфлация са другият основен фактор, влошаващ стопанската среда и създаващ очаквания за негативно въздействие върху нормалната дейност на дружеството.

Няма други съществени събития, възникнали след датата на изготвяне на отчета за финансово състояние, които да изискват допълнително оповестяване във финансовия отчет.

IX. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Нашите очаквания за 2023 година се формират, отчитайки:

- Икономически растеж на българската икономика, по-малък от предварителните очаквания заради външни кризи и инфлационен натиск;
- Нарастване на брутните премийни приходи за българския застрахователен пазар, в резултат на повишеното доверие в сектора и икономиката като цяло, въпреки последиците от пандемията и военния конфликт в Украйна;
- Запазване на структурата на застраховането в Република България;
- Повишаване на ефективността на ЗД „БУЛ ИНС“ АД в основния за Дружеството бизнес - автомобилното застраховане;
- Запазване на дела на ЗД „БУЛ ИНС“ АД в застрахователните премии и лидерски позиции в застраховките „Гражданска отговорност“ и „Каско“;
- Реализиране на положителен финансов резултат и подобряване на пруденциалните показатели.

Изпълнителен директор – Стоян Станимиров Проданов .....

STOYAN
Stanimirov
Prodanov

Stoyan Stanimirov Prodhanov
Bulgarian Republic, Sofia, 1000
Bulgaria
E-mail: stoyan.stanimirov@bulins.bg
Phone: +359 88 56 11 66 11
Date: 2023.08.11 16:11

Изпълнителен директор – Крум Димитров Крумов .....

Krum Dimitrov
Krumov

Krum Dimitrov Krumov
Bulgarian Republic, Sofia, 1000
Bulgaria
E-mail: krum.dimitrov@bulins.bg
Phone: +359 88 56 11 66 11
Date: 2023.08.11 16:11

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Във връзка с изискванията на чл. 40 от Закона за счетоводството и съгласно чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК ЗД „БУЛ ИНС“ АД представя настоящата декларация за корпоративно управление като неразделна част от Годишния доклад за дейността.

Настоящата декларация за корпоративно управление се основава на определените от българското законодателство принципи и норми за добро корпоративно управление посредством разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление, Кодекса за застраховането, Търговския закон, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за счетоводството, Закона за независим финансов одит и други закони и подзаконовни актове и международно признати стандарти.

Стратегическите цели на корпоративното управление са:

- равноправно третиране на всички акционери, гарантиране и защита на техните права;
- подобряване нивото на информационна обезпеченост на акционерите и прозрачност;
- постигане на прозрачност и публичност на процесите по предоставяне на информация от страна на дружеството;
- осигуряване на механизъм за добро управление на дружеството от страна на управителните органи и
- възможност за ефективен надзор върху управлението от страна на акционерите и регулаторните органи.

Като резултат от прилагане принципите на корпоративното управление е балансираното взаимодействие между акционерите, ръководството и заинтересованите лица.

Декларацията за корпоративно управление съдържа в себе си:

1. информация относно спазване по целесъобразност от страна на ЗД „БУЛ ИНС“ АД на:
  - а) Националния кодекс за корпоративно управление („Кодекса“)
  - б) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от ЗД „БУЛ ИНС“ АД в допълнение на Кодекса.
2. обяснение от страна на ЗД „БУЛ ИНС“ АД кои части на Кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" не спазва и какви са основанията за това, съответно когато не се позовава на никое от правилата на Кодекса за корпоративно управление - основания за това;
3. описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на ЗД „БУЛ ИНС“ АД във връзка с процеса на финансово отчитане;
4. информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане;

Декларация за корпоративно управление

5. състава и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на ЗД „БУЛ ИНС“ АД и техните комитети, както и

6. обяснение защо не се прилага политиката на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи във връзка с аспекти, като: възраст, пол или образование и професионален опит.

Декларацията за корпоративно управление на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е подчинена на принципа „спазвай или обяснявай“.

ЗД „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление гр. София – 1407, р-н Лозенец, бул. „Джеймс Баучер“ № 87, е акционерно дружество вписано на 31.08.1995г. в регистъра на Софийски Градски Съд по ф.д. 1239/1995, парт. № 26631, том 311, стр. 72.

Дружеството получава лиценз № 13 от 16.07.1998г. – разрешение за извършване на застрахователна дейност от Националния съвет по застраховане.

На 15.05.2008 г. дружеството е пререгистрирано съгласно изискванията на ЗТР и е вписано в Търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията с Единен идентификационен код 831830482.

Предметът на дейност на дружеството е застрахователна дейност в страната и чужбина по: застраховка Злополука, застраховка Сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства, застраховка Товари по време на превоз, застраховка Пожар и природни бедствия, застраховка щети на имущество, застраховка Гражданска отговорност, на автомобилистите, застраховка Обща гражданска отговорност, Застраховка на разни финансови загуби, застраховка Помощ при пътуване, Застраховка заболяване, застраховка на кредити, застраховка на Плавателни съдове-всяка щета или загуба, нанесена на морски плавателни съдове, застраховка Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове, застраховка на Летателни апарати, застраховка Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на Летателни апарати ,релсови превозни средства както и гаранции.

ЗД „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482

Седалище и адрес на управление:

Република България, гр. София - 1407, бул. „Джеймс Баучер“ № 87

тел.: (+359) 02 45 20 172, факс: (+359) 02 45 20 111

http: www.bulins.com, e-mail: ceo@bulins.bg, stoyan.prodanov@bulins.bg

Изпълнителни директори:

Стоян Станимиров Проданов – 0888 994 992 /(+359) 02 45 20 172

Крум Димитров Крумов – 0876 666 001 /(+359) 02 45 20 120

ЗД „БУЛ ИНС“ АД е със записан капитал в размер на 44 580 000 лева, разпределен в 4 458 000 броя поименни безналични акции с право на глас и номинална стойност 10 лева всяка. Всички акции на дружеството са от един и същи клас. Внесеният капитал е в размер

Декларация за корпоративно управление

на 44 580 000 лева. Дружеството е вписано в публичния регистър на Комисията за финансов надзор.

Ограничение за прехвърляне на акции в Устава на Дружеството не е предвидено, което условие е синхронизирано с действащото законодателство към публичните дружества.

Съгласно договор с Централен депозитар се води книга на акционерите, притежаващи безналични акции, в която се вписват всякакви прехвърляния на собствеността.

Собствеността върху безналичните ценни книжа се удостоверява посредством направените вписвания във водения от „Централен депозитар“ АД регистър.

I. КОРПОРАТИВНО РЪКОВОДСТВО

Едностепенна система

ЗД „БУЛ ИНС“ АД има едностепенна система за управление. Дружеството се управлява от Съвет на директорите в 3-членен състав и се представлява пред трети лица от Изпълнителните членове на съвета. Към 31.12.2022 г. съставът на Съвета на директорите на дружеството е следния:

Председател на Съвета на директорите	Петрозар Петков
Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите	Стоян Проданов
Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите	Крум Крумов

Съветът на директорите в своята дейност се ръководи от утвърдени ПРАВИЛА за работа на Съвета на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД и Устава на дружеството, спазвайки препоръките на Националния Кодекс за корпоративно управление. Правилата регламентират подробно изискванията относно функциите и задълженията на Съвета на директорите; процедурата за избор и освобождаването на членове на Съвета на директорите; структурата и компетентността на Съвета на директорите; изискванията, с които следва да бъдат съобразени размерът и структурата на възнагражденията на членовете на съвета на директорите; процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси; необходимостта от създаване съобразно спецификата на дружеството на одитен комитет.

Съгласно Устава на дружеството, Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД:

1. Приема правила за работата си.
2. Приема и предлага за одобряване от общото събрание годишния финансов отчет и проекти за решения от компетентността на общото събрание.
3. Приема планове и програми за дейността на дружеството, съобразно решенията на общото събрание.
4. Предлага на общото събрание увеличаване или намаляване на капитала.

Декларация за корпоративно управление

5. Избира и освобождава изпълнителните членове и прокуристите на дружеството.

6. Избира между членовете си председател и заместник - председател.

7. Приема организационно-управленската структура, одобрява правилата за организация на дейността, работната заплата и другите вътрешни правила на дружеството.

8. Взема решение за образуване на парични фондове и определя реда за набирането и изразходването им.

9. Обсъжда и решава всички въпроси освен тези, които са от компетентността на Общото събрание на акционерите.

10. Открива и закрива клонове и взема решения за участие или прекратяване на участие в дружества в страната и /или чужбина.

11. Взема решения за сключване на договори във връзка с дейността на дружеството.

12. Взема решения за извършване на дарения и спонсориране на трети лица.

Съгласно разпоредбите на Устава на дружеството:

/1/ Броят на членовете на Съвета на директорите се определя от Общото събрание на акционерите.

/2/ Членовете на Съвета на директорите имат право на възнаграждение, което се определя по правила, приети от Общото събрание на акционерите.

/3/ Членовете могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичане на срока, за който са избрани. Те могат да бъдат преизбрани без ограничения.

/4/ Съвета на директорите избира Председател и заместник-председател от своите членове и приема правила за работата си.

/5/ Не може да бъде член на Съвета на директорите лице, което:

- е било член на изпълнителен или контролен орган на дружество, прекратено поради несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако са останали неудовлетворени кредитори;
- в качеството си на едноличен търговец е в производство за обявяване в несъстоятелност или умишлено е изпаднало в несъстоятелност и са останали неудовлетворени кредитори;
- е осъждано за умишлени престъпления против собствеността;
- е лишено с влязла в сила присъда от правото да заема ръководна или материалноотговорна длъжност;
- не отговаря на други изисквания предвидени в устава.

/6/ Съставът на Съвета на директорите следва да отговаря на изискванията на чл. 79 и чл. 80 от Кодекса за застраховането /КЗ/.

Съгласно препоръките на Кодекса за корпоративно управление и разпоредбите на приетите ПРАВИЛА за работа, Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД осъществява независимо и отговорно управление на дружеството в съответствие с установените визия, цели и стратегии на дружеството за текущата година и интересите на акционерите.

Декларация за корпоративно управление

Съветът на директорите контролира изпълнението на бизнес плана на дружеството, сделките от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените му актове.

Членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност, спазвайки Националния кодекс за корпоративно управление и приетия от тях ЕТИЧЕН КОДЕКС, който установява нормите за етично и професионално поведение на корпоративното ръководство, мениджърите и служителите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД във всички аспекти на тяхната дейност, както и в отношенията им с акционери на дружеството и потенциални инвеститори. Етичният кодекс на дружеството има за цел да се предотвратят прояви на непрофесионализъм, бюрокрация, корупция и други незаконни действия, които могат да окажат негативно влияние върху доверието на акционерите и всички заинтересовани лица, както и да накърнят авторитета на дружеството като цяло.

Всички работници и служители на дружеството са запознати с установените нормите на етично и професионално поведение и не са констатирани случаи на несъобразяване с тях.

Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД не предоставя информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане:

Пар.1, б. „в”

Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО.

Пар.1, б. "г"

Пар.1, б. "е"

Пар.1, б. "з"

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на Съвета на директорите и внасянето на изменения в Устава са определени подробно в Устава на дружеството.

ЗД „БУЛ ИНС“ АД не притежава преки или косвени акционерни участия. Към 31.12.2022 г. капиталът на дружеството е в размер на 44 580 000 лева, разпределен в 4 458 000 броя поименни безналични акции с право на глас и номинална стойност 10 лева всяка. Всички акции на дружеството са от един и същи клас. Внесеният капитал е в размер на 44 580 000 лева. Капиталът на дружеството се притежава от акционери, физически лица с до 1 на сто и от акционери юридически лица без преобладаващо участие.

Няма ценни книжа със специални права на контрол.

Няма специфични ограничения, извън правата и ограниченията определени в националното законодателство.

Декларация за корпоративно управление

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на Съвета на директорите и внасянето на изменения в Устава са определени в устройствените актове на ЗД „БУЛ ИНС“ АД.

Пар. 1, б. „и“

Правомощията на членовете на Съвета на директорите, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции;

Съгласно Устава на дружеството не са предвидени правомощия на Съвета на Директорите да емитират или да изкупуват обратно акции.

Дружеството има разработена и функционираща система за управление на риска и вътрешен одит, както и осигурено интегрирано функциониране на системите за счетоводство и финансова отчетност.

За всички заседания на Съвета на директорите се водят протоколи, които се подписват от протоколчик и всички присъстващи членове. Вземането на решения на Съвета на директорите е съобразно разпоредбите на устройствените актове на дружеството.

За своята дейност Съветът на директорите изготвя отчет за управлението и годишен доклад за дейността, които се представят и се приемат от Общото събрание на акционерите.

Изборът и освобождаването на членовете на Съвета на директорите се осъществява в съответствие с изискванията на раздел 2 на Глава първа от Националния кодекс за корпоративно управление от Общото събрание на акционерите ЗД „БУЛ ИНС“ АД съобразно закона и устройствените актове на дружеството, както и в съответствие с принципите за непрекъснатост и устойчивост на работата на Съвета на директорите. При предложения за избор на нови членове на Съвета на директорите се спазват принципите за съответствие на компетентност на кандидатите с естеството на дейността на дружеството.

Дружеството не е разработило политика на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи на дружеството, във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, тъй като попада в изключенията на чл. 100 н, ал. 12 от ЗППЦК. ЗД „БУЛ ИНС“ АД като средно предприятие няма задължение да спазва Политика на многообразие в органите на управление по отношение на различни аспекти, включително възраст, пол, националност, образование и професионален опит, включително и пазарни стимули.

През отчетната 2022 г. не са извършвани промени в Състава на съвета на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД. Съветът на директорите състоящ се от 3 членове.

Изискването на чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК най-малко 1/3 от състава на Съвета на директорите да бъдат независими членове е спазено напълно - един от тримата членове на Съвета на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е независим. По този начин дружеството е приложило в пълнота един от основните принципи за добро корпоративно управление, а именно разграничаване на мениджмънта на компанията от мажоритарните акционери. Осъществява се активно взаимодействие между независимия директор и останалите членове на Съвета на директорите, което допринася за формирането на ясна и балансирана

Декларация за корпоративно управление

представа за дружеството и неговото корпоративно управление. По този начин ще се създадат предпоставки за реализирането на един от важните принципи, на доброто корпоративно управление - осъществяване на ефективно стратегическо управление на дружеството, което е неразривно свързано и обусловено от структурата и състава на Съвета на директорите.

Организационната структура и система за управление на дружеството е предпоставка за гъвкавост на процеса на вземане на решения. Членовете на Съвета на директорите разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения.

С Изпълнителните директори са сключени договори за възлагане на управлението, в които са определени техните задължения и задачи, критериите за размера на възнагражденията им, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

Принципите за формиране размера и структурата на възнагражденията, допълнителните стимули и тантиеми са определени в приетата от ОСА политика за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, отчитаща задълженията и приноса на всеки един член в дейността и резултатите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД, възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове, чиито интереси съответстват на дългосрочните интереси на дружеството.

Информацията относно годишния размер на получените от членовете на Съвета на директорите възнаграждения е оповестена в Годишния доклад за дейността на ЗД „БУЛ ИНС“ АД за отчетната 2022г.

През 2022г. членовете на Съвета на директорите не са получили допълнителни стимули, обвързани с отчетените финансови резултати от дейността на ЗД „БУЛ ИНС“ АД и/или с постигането на предварително определени от Съвета на директорите цели, заложи в бизнес програмата на дружеството за 2022г.

През 2022г. Общото събрание на акционерите на дружеството не е гласувало на членовете на Съвета на директорите допълнителни възнаграждения под формата на тантиеми в зависимост от реализираните финансови резултати на ЗД „БУЛ ИНС“ АД.

Не е предвидено Дружеството да предоставя като допълнителни стимули на изпълнителните членове на Съвета на директорите акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.

Членовете на Съвета на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси, спазвайки приетите процедури, регламентирани в устройствените актове на дружеството. Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД прие система за избягване на конфликти на интереси при сделки със заинтересовани лица и разкриване на информация при възникване на такива. При определяне на лицата като свързани и заинтересовани се използват дефинициите, дадени от ЗППЦК, а именно:

Заинтересовани лица по смисъла на чл. 114, ал. 6 от ЗППЦК са членовете на управителните и контролните органи на публичното дружество, лицата - представители на

Декларация за корпоративно управление

юридически лица, членове на такива органи, неговият прокурист, лица, които пряко и/или непряко притежават най-малко 25 на сто от гласовете в общото събрание на дружеството или го контролират, а при сделки на дъщерно дружество - членовете на управителните и контролните му органи, лицата - представители на юридически лица, членове на такива органи, неговият прокурист, лица, които пряко и/или непряко притежават най-малко 25 на сто от гласовете в общото събрание на дружеството, различни от публичното дружество, както и свързаните с тях лица, когато те:

1. са страна, неин представител или посредник по сделката или в тяхна полза се извършват сделките или действията, или

2. притежават пряко и/или непряко поне 25 на сто от гласовете в общото събрание или контролират юридическо лице, което е насрещна страна, неин представител или посредник по сделката или в чиято полза се извършват сделките или действията;

3. са членове на управителни или контролни органи, представители на юридически лица, членове на такива органи или прокуристи на юридическо лице по т. 1 и 2.

Свързани лица по смисъла на § 1, т. 13 от ДР на ЗППЦК са:

1. лицата, едното от които контролира другото лице или негово дъщерно дружество;

2. лицата, чиято дейност се контролира от трето лице;

3. лицата, които съвместно контролират трето лице;

4. съпрузите, роднините по права линия без ограничения, роднините по съребрена линия до четвърта степен включително и роднините по сватовство до четвърта степен включително.

Контрол по смисъла на § 1, т. 14 от ДР на ЗППЦК на е налице, когато едно лице:

1. притежава, включително чрез дъщерно дружество или по силата на споразумение с друго лице, над 50 на сто от броя на гласовете в общото събрание на едно дружество или друго юридическо лице; или

2. може да определя пряко или непряко повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на едно юридическо лице; или

3. може по друг начин да упражнява решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на юридическо лице.

Следваната политика от Съвета на директорите ги задължава незабавно да разкрият съществуващи конфликти на интереси и да осигурят на акционерите достъп до информация за сделки между дружеството и тях или свързани с тях лица.

През отчетната 2022 г. не са сключвани сделки между дружеството и членове на Съвета на директорите и/или свързани с тях лица.

Важно е да се отбележи, че сделките със заинтересованите лица се сключват при пазарни условия и те се третират равнопоставено с всички други клиенти.

Тези сделки не могат да бъдат избегнати, тъй като дружеството и заинтересованите страни се явяват страни по тристранни договорни споразумения.

Към момента е създаден и функционира Одитен комитет, който е част от структурата на ЗД „БУЛ ИНС“ АД. Дейността на Съвета на директорите се подпомага от Одитен комитет, създаден въз основа на писмено определена структура, обхват от задачи, начин на

Декларация за корпоративно управление

функциониране и процедури за отчитане, в състав, който отговаря на законовите изисквания и конкретните нужди на дружеството. При изборът на членове на одитния комитет е спазено изискването на Закона за независимия финансов одит мнозинството от членовете на одитния комитет да са външни за и независими от дружеството.

Одитният комитет е в състав от трима члена, от които двама члена са независими. Мандатът на избраният одитен комитет е пет години.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в Закона за независимия финансов одит и са както следва:

1. информира Съвета на директорите за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на одитния комитет в този процес;
2. наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
3. наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
4. наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
5. проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
6. отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
7. уведомява Комисията, както и Съвета на директорите за всяко дадено одобрение по чл. 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 от ЗНФО в 7-дневен срок от датата на решението;
8. отчита дейността си пред органа по назначаване;
9. изготвя и предоставя на Комисията в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си.

II. ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

ЗД „БУЛ ИНС“ АД има приета от Съвета на директорите система за вътрешен контрол и управление на риска. Тази разработена и функционираща система за вътрешен контрол и управление на риска гарантира правилното идентифициране на рисковете, свързани с дейността на дружеството и подпомага ефективното им управление, обезпечава адекватното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Вътрешният контрол и управлението на риска са динамични и итеративни процеси,

Декларация за корпоративно управление

осъществявани от управителните и надзорните органи, създадени да осигурят разумна степен на сигурност по отношение на постигане на целите на организацията в посока постигане на ефективност и ефикасност на операциите; надеждност на финансовите отчети; спазване и прилагане на съществуващите закони и регулаторни рамки.

Основните компоненти на системата за вътрешен контрол са: контролна среда; оценка на риска; контролни дейности; информация и комуникация; дейности по мониторинга.

Тези компоненти са релевантни към цялостната организация и към отделните ѝ нива и подразделения, или отделните операционни единици, функции или други нейни структурни елементи.

Основните характеристики на системата за вътрешен контрол са обобщени в следните компоненти:

- Личната почтеност и професионалната етика;
- Оперативно - управленчески стил;
- Организационна структура, права, задължения и нива на докладване;
- Политика и практика по управление на човешките ресурси;
- Контролна среда;
- Оценка на риска;
- Контролни дейности;
- Идентифициране на риска;
- Оценка на риска;
- Анализ на значими изменения;
- Разглеждане на възможностите за измами;
- Информация и комуникация;
- Преглед на изпълнението и резултатите от дейността;
- Преглед на ИТ контролите;
- Физически контроли;
- Дейности по мониторинга - идентифициране, събиране и използване на надеждна информация;
- Вътрешен обмен на информация за вътрешния контрол;
- Външен обмен на информация за вътрешния контрол.

Една от основните цели на системата за вътрешен контрол и управление на риска е да подпомага мениджмънта и други заинтересовани страни при оценка на надеждността на финансовите отчети на дружеството.

За целите на финансовото отчитане, процесът за оценяване на риска на Дружеството включва начина, по който ръководството: идентифицира бизнес рисковете, съществени за изготвяне на финансов отчет в съответствие с приложимата за Дружеството обща рамка за финансово отчитане; оценява тяхното значение, оценява вероятността от тяхното

Декларация за корпоративно управление

възникване и взема решение за това как да отговори на тези рискове и как да ги управлява и как да оценява съответно резултатите.

Годишният финансов отчет на ЗД „БУЛ ИНС“ АД подлежи на независим финансов одит, като по този начин се постига обективно външно мнение за начина, по който последният е изготвен и представен. Дружеството изготвя и поддържа счетоводната си отчетност в съответствие с Международните счетоводни стандарти (МСС/МСФО), приети за прилагане в ЕС.

Годишният финансов отчет на Дружеството за отчетната 2022 г. е заверен от „ЕЙЧ ЕЛ БИ България“ ООД и „Ата Консулт“ ООД, регистрирани одиторски предприятия, избрани от Общото събрание на акционерите.

С решение на СД са ситуирани следните комитети – Комитет по възнаграждения и номинации, Комитет по управление на риска, Одитен комитет и Комитет по инвестиции.

Съветът на директорите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е създал всички необходими условия за ефективно изпълнение на задълженията на регистрираните одитори в процеса на извършване на всички необходими процедури, определени от Закона за независимия финансов одит и Международните одиторски стандарти, въз основа на които могат да изразят независимо одиторско мнение относно достоверното представяне във всички аспекти на същественост във финансовите отчети на дружеството.

С оглед обезпечаване ефективността на работата на регистрираните одитори на ЗД „БУЛ ИНС“ АД, Съветът на директорите прилага Мерки за осигуряване ефективното изпълнение на задълженията на одиторите на дружеството въз основа на изискванията на Закона за независимия финансов одит.

Независимият финансов одит обхваща процедури за постигане на разумна степен на сигурност:

- за спазване принципите на счетоводството съгласно приложимата счетоводна база;
- доколко счетоводната политика на одитираното предприятие е целесъобразна за неговата дейност и е съвместима с приложимата счетоводна база и счетоводните политики, използвани в съответния отрасъл;
- за последователността на прилагането на оповестената счетоводна политика съгласно приложимата счетоводна база;
- за ефективността на системата на вътрешния контрол, ограничена до постигане целите на одита;
- за процеса на счетоводното приключване и изготвянето на финансовия отчет;
- за достоверността и необходимата за потребителите обхватност на представената и оповестена във финансовия отчет информация съгласно приложимата счетоводна база;
- за съответствието между информацията във финансовия отчет и тази в доклада за дейността на ръководството на одитираното предприятие, както и всяка друга информация, която органите на управление на предприятието предоставят заедно с одитирания финансов отчет.

Декларация за корпоративно управление

Без да се засягат изискванията за докладване по Закона за независимия финансов одит и Регламент (ЕС) № 537/2014, обхватът на финансов одит не включва изразяване на сигурност относно бъдещата жизнеспособност на одитираното предприятие, нито за ефективността или ефикасността, с които ръководството на одитираното предприятие е управлявало или ще управлява дейността на предприятието.

При предложенията за избор на външни одитори на дружеството СД ще се ръководи от изискванията на Закона за счетоводството, Кодекса за застраховането и ще предлага на ОСА само одобрени от Комисията за финансов надзор одиторски предприятия, които да бъдат избирани за извършване на независимия финансов одит на дружеството. Досега избраните външни одитори на дружеството се сменяха на всеки пет години съгласно законоустановените норми.

Избраният Одитен комитет на ЗД „БУЛ ИНС“ АД ще осигурява надзор на дейностите по вътрешен одит и ще следи за цялостните взаимоотношения с външния одитор, включително естеството на несвързани с одита услуги, предоставяни от одитора на дружеството.

III. ЗАЩИТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Акциите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД не са регистрирани за търговия на регулиран пазар на БФБ – София АД. Компанията има сключен договор с „Централен депозитар“ АД за водене на акционерна книга, която отразява актуалното състояние и регистрира настъпилите промени в собствеността.

Ръководството на ЗД „БУЛ ИНС“ АД гарантира равнопоставеното третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери, и се задължава да защитава техните права, както и да улеснява упражняването им в границите, допустими от действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите на устройствените актове на дружеството. Осигуряват информираност на всички акционери относно техните права.

Общо събрание на акционерите

Ръководството на ЗД „БУЛ ИНС“ АД осигурява възможност на всички акционери да участват в работата на Общото събрание на акционерите.

Всички акционери са информирани за правилата, съгласно които се свикват и провеждат общите събрания на акционерите, включително процедурите за гласуване.

Акционерите разполагат с изчерпателна и навременна информация относно дневния ред, датата и мястото на провеждане на редовно или извънредно заседание на Общото събрание на акционерите на ЗД „БУЛ ИНС“ АД. Поканата и материалите, свързани с дневния ред, се публикуват на корпоративния сайт на дружеството и в Търговския регистър.

Ръководството, по време на общото събрание на ЗД „БУЛ ИНС“ АД осигурява правото на всички акционери да изразяват мнението си, както и да задават въпроси.

Декларация за корпоративно управление

Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас в Общото събрание на дружеството лично или чрез представители.

Ръководството осъществява ефективен контрол чрез създаване на необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД изготвя правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на дружеството, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД организира процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД предприема действия за насърчаване участието на акционери в Общото събрание на акционерите, вкл. чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите когато това е възможно и необходимо.

Всички членове на ръководството присъстват на Общите събрания на акционерите на дружеството.

Текстовете в писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание ЗД „БУЛ ИНС“ АД са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД съдейства на акционерите, имащи право съгласно действащото законодателство, да включват допълнителни въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на Общото събрание.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД гарантира правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

Еднакво третиране на акционери от един клас

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД третира всички акционери еднакво. Всички акции са от един клас и дават еднакви права на акционерите.

Консултации между акционерите относно основни акционерни права

Съгласно действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите на устройствените актове на ЗД „БУЛ ИНС“ АД, корпоративното ръководство не може да препятства акционерите, да се консултират помежду си по въпроси, които се отнасят до техните основни акционерни права, по начин не допускащ извършване на злоупотреби.

Сделки на акционери с контролни права и сделки, недопускащи злоупотреба

Няма акционери с контролни права.

IV. РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Във връзка с изискванията на ЗППЦК и на устройствените актове на дружеството за задължителното предоставяне на информация на Комисията за финансов надзор. Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е утвърдило политика за разкриване на информация, в съответствие с която създаде и поддържа система за разкриване на информация.

В съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането и утвърдените образци на справки от Комисията за финансов надзор, ЗД „БУЛ ИНС“ АД има практика за изготвяне на годишните и междинните отчети, за разкриване на информация и своевременното оповестяване на всяка съществена периодична и инцидентна информация относно на дружеството, неговото управление, оперативната му дейност и акционерната му структура.

На корпоративния сайт на ЗД „БУЛ ИНС“ АД (www.bulins.com) се публикува следната информация:

- основна, идентифицираща дружеството търговска и корпоративна информация;
- финансови отчети за последните 3 години;
- материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на дружеството, както и допълнителни такива, постъпили по законов ред. Информация за взетите решения от общите събрания на акционерите поне за последните три години, вкл. информация за разпределените от дружеството дивиденди за този период;

- информация за предстоящи събития;
- важна информация, свързана с дейността на дружеството;

Сключен е и се изпълнява договор за актуализиране на визията и съдържанието на сайта. След като се изработи новия сайт на дружеството, освен горната информация ще се публикуват данни и за:

- актуална информация относно структурата;
- устройствените актове на дружеството и приетите политики, имащи отношение към дейността и функционирането на дружеството;
- информация относно структурата и състава на управителните и контролни органи на дружеството, както и основна информация относно техните членове, включително и информация за комитети.

Ръководството на дружеството изготвя годишен доклад за своята дейност и го представя пред акционерите на годишното Общо събрание, като осигурява оповестяването на всяка съществена периодична и инцидентна информация относно дейността на дружеството посредством канали, които предоставят равнопоставен и навременен достъп до съответната информация от акционерите, контролните органи и потребителите.

ЗД „БУЛ ИНС“ АД няма задължение за разкриване на Регулирана информация пред Комисията за финансов надзор и обществеността - съгласно ЗППЦК и пред Комисията за финансов надзор и обществеността - съгласно ЗППЦК.

Декларация за корпоративно управление

V. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

ЗД „БУЛ ИНС“ АД идентифицира като заинтересовани лица с отношение към неговата дейност всички лица, които не са акционери и които имат интерес от икономическия просперитет на дружеството - служители, клиенти, доставчици, брокери, агенти, кредитори и обществеността като цяло.

Корпоративното ръководство насърчава сътрудничеството между дружеството и заинтересованите лица за повишаване на благосъстоянието на страните и за осигуряване на устойчиво развитие на компанията като цяло.

С тази цел прилага основни принципи в дейността си спрямо заинтересованите лица. Основните цели на тази дейност са:

- ефективно взаимодействие със заинтересованите лица;
- зачитане правата на заинтересованите лица, установени със закон или по силата на взаимни споразумения с компанията;
- съобразяване със заинтересованите лица в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика;
- информираност на всички заинтересовани лица относно законово установените им права.

Ръководството, прилагайки принципите гарантира баланса между развитието на дружеството и икономическото, социалното и екологосъобразното развитие на средата, в която то функционира.

VI. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ, ПАЗАРИ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И ДРУГИ ПОСРЕДНИЦИ

ЗД „БУЛ ИНС“ АД няма акционери - институционални инвеститори.

Корпоративното ръководство на ЗД „БУЛ ИНС“ АД използва инвестиционните консултантски услуги на Управляващо дружества КОМПАС и депозитарни услуги на Юробанк България АД, които оперират на финансовите пазари, и осигуряват сигурност, доходност и ликвидност на финансовите инструменти, притежавани от дружеството.

Настоящата декларация за корпоративно управление на ЗД „БУЛ ИНС“ АД е съставена на 12.06.2023 г. и подписана на 16.06.2023г.

Съвет на директорите:

Председател – Петрозар Николов Петков
Petrozar Nikolov Petkov

Член на СД – Стоян Станимиров Проданов
STOYAN Stanimirov Prodanov

Член на СД – Крум Димитров Крумов
Krum Dimitrov Krumov

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До Акционерите на
ЗД „БУЛ ИНС“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на ЗД „БУЛ ИНС“ АД („Дружеството“) съдържащ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г., отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект върху съпоставимите данни от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

В бележка 9 „Финансови активи“ е отчетено участие на Дружеството в командитно дружество на стойност 2,956 хил.лв., а в бележка 13 „Търговски и други вземания“ е отчетено вземане от същото командитно дружество в размер на 2,960 хил.лв. Ние не бяхме в състояние да се убедим и чрез прилагането на алтернативни одиторски процедури, относно възстановимата стойност на тези финансови активи към 31 декември 2022г. и евентуалните ефекти от това.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

„Определяне на стойността на застрахователните резерви“

Виж пояснителни бележки 4.20, 4.21. и 16 към годишния финансов отчет

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Застрахователните резерви (задълженията по застрахователни договори) на Дружеството към 31 декември 2022 г. са в размер на 333 299 хил. лева, което представлява 78 % от общата стойност на пасивите на Дружеството към тази дата.</p> <p>Оценката на застрахователните резерви е сложна област, която изисква прилагането на различни предположения, допускания и приблизителни оценки, определени чрез използването на съвкупност от статистически и математически методи и правила, както и ползването на различни професионални експерти. По същество това тя представлява преценка за бъдещите плащания на предявени и непредявени претенции за щети по застрахователните договори и свързаните с тяхното уреждане разходи към определена дата.</p> <p>Оценката на застрахователните резерви включва висока степен на субективност и сложност и изисква съществени преценки по отношение на прилагането на ключови предположения и методология за изчисляване в съответствие със счетоводната политика на Дружеството и с регулаторните изисквания по отношение на тези резерви.</p> <p>Поради това, ние се фокусирахме върху застрахователните резерви, представляващи резерви за предстоящи плащания, оценката на бъдещото развитие на тези резерви и адекватността на техническите резерви, като ключов въпрос за нашия съвместен одит.</p>	<p>По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - преглед и анализ на последователното прилагане на съществуващата счетоводна политика за оценка и представяне на застрахователните резерви на Дружеството от гледна точка на изискванията на приложимите МСФО и приложимата регулаторна рамка за специфичната дейност на Дружеството; - проверка на пълнотата и точността на използваните за изчисленията данни за претенциите, ползвани от актюера на Дружеството за оценка на застрахователните резерви за възникнали, но непредявени претенции за щети по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилиста“; - включване на членове на одиторските екипи с актюерска квалификация и опит, за независимо тестване на оценките на ръководството по отношение на резерва за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилиста“, както и за оценяване на уместността на ключовите допускания и на прилаганата методология за изчисляване на този резерв, включително и оценка за достатъчност на резервите; - извършихме независимо преизчисление на моделите за развитие на претенциите по отношение на избрани застраховки, фокусирайки се особено върху най-големия и най-несигурен резерв за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилиста“;

- оценихме адекватността на резерва на дружеството за възникнали, но непредявени претенции на база бъдещо развитие на резерва за предстоящи плащания;
- оценихме адекватността на оповестяванията, свързани със застрахователните резерви, включени във финансовия отчет на дружеството.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността и декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние не бяхме в състояние да се убедим чрез алтернативни одиторски процедури относно възстановимата, съответно балансовата стойност на инвестицията в командитното дружество и вземанията от него, както и за ефектите от това обстоятелство върху отчетения за 2022 г. финансов резултат и свързаните с него елементи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на Дружеството за текущия отчетен период. Съответно, ние не сме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа съществено неправилно докладване във връзка с този въпрос.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността и декларацията за корпоративно управление ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България, Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовия отчет, съответства на финансовия отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на финансовия отчет“ по-горе.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовия отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, информация.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовия отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да оказат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовия отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ейч Ел Би България“ ООД и „АТА Консулт“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на ЗД „БУЛ ИНС“ АД („Дружеството“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 30 септември 2022 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Дружеството представлява седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ейч Ел Би България“ ООД и трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „АТА Консулт“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас съвместно одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършения от нас съвместен задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Дружеството, които да не са посочени в доклад за дейността или финансовия отчет на Дружеството.

София, 16 юни 2023 г.

За „Ейч Ел Би България“ ООД №017

Стойчо Милев
Управител
Stoycho Kirilov Milev
Digitally signed by Stoyan Dimitrov Stoyanov
Date: 2023.06.16 13:40:43 +03'00'

гр. София

бул. „Константин Величков“ № 149-151,
етаж 1, офис 2

За „АТА Консулт“ ООД №014

Радосвета Веселинова
Управител
Radosveta Kirilova Vesselinova
Digitally signed by Radosveta Kirilova Vesselinova
Date: 2023.06.16 15:12:09 +03'00'

гр. София

бул. „България“ № 81В, ет. 2, офис 5

ЗД БУЛ ИНС АД

Финансов отчет

31 декември 2022 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.

Активи	Пояснение	31.12.2022	31.12.2021
		'000 лв.	'000 лв.
Нематериални активи	5	76	61
Имоти, машини и съоръжения	6	277	319
Инвестиционни имоти	7	20 308	19 543
Отсрочени данъчни активи	8	99	76
Презастрахователни активи	16	242 134	219 517
Финансови активи	9	60 375	58 982
Банкови депозити	10	14 399	1 598
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	11	58 775	61 972
Материални запаси	12	247	201
Търговски и други вземания	13	13 567	11 567
Парични средства	14	14 664	21 827
Общо активи		424 921	395 663

Дата на съставяне: 12 юни 2023 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 12 юни 2023 г. и подписан на 16 юни 2023г.

Изпълнителен директор:
/Стоян Проданов/

STOYAN
Stanimirov
Prodanov

Изпълнителен директор:
/Крум Крумов/

Krum
Dimitrov
Krumov

Съставител:

/Йорданка Младенова/

Yordanka
Krumova
Mladenova

Съгласно доклад на независимите одитори от:

Стойчо Милев
Управител

Stoycho
Kirilov Milev

Стоян Стоянов

Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Stoyan Dimitrov
Stoyanov

16 юни 2023г.

Радосвета Веселинова
Управител

Radosveta
Kirilova
Vesselinova

Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество №017АТА Консулт ООД
Одиторско дружество №014

ЗД БУЛ ИНС АД

Финансов отчет

31 декември 2022 г.

**ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

Собствен капитал, застрахователни резерви и пасиви	Пояснение	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	15,1	44 580	44 580
Резерви	15,2	9 358	9 307
Неразпределена печалба		10 732	9 940
Общо собствен капитал		64 670	63 827
Застрахователни резерви	16	333 299	301 211
Пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	17,2	1 574	1 551
Задължения по застрахователни и презастрахователни договори	18	20 931	22 538
Задължения за данъци върху дохода	19	135	1 097
Търговски и други задължения	20	4 312	5 439
Общо пасиви		26 952	30 625
Общо собствен капитал, застрахователни резерви и пасиви		424 921	395 663

Дата на съставяне: 12 юни 2023 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 12 юни 2023 г. и подписан на 16 юни 2023г.

Изпълнителен директор:
/Стоян Проданов/

Digitally signed by STOYAN Stanimirov Prodanov
DN: cn=stoyan-prodanov@inss.bg, o=ЗД БУЛ ИНС АД, ou=ЗД БУЛ ИНС АД, email=stoyan-prodanov@inss.bg, c=BG

Изпълнителен директор:
/Крум Крумов/

Digitally signed by Krum Dimitrov Krumov
DN: cn=krum-dimitrov@inss.bg, o=ЗД БУЛ ИНС АД, ou=ЗД БУЛ ИНС АД, email=krum-dimitrov@inss.bg, c=BG

Съставител:
/Йорданка Младенова/

Digitally signed by Yordanka Krumova Mladenova
DN: cn=yordanka-krumova@inss.bg, o=ЗД БУЛ ИНС АД, ou=ЗД БУЛ ИНС АД, email=yordanka-krumova@inss.bg, c=BG

Съгласно доклад на независимите одитори от:

Стойчо Милев
Управител

Stoycho Kirilov Milev
2023.06.16 14:03:07+03'00'

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Stoyan Dimitrov Stoyanov
Digitally signed by Stoyan Dimitrov Stoyanov
Date: 2023.06.16 13:41:51 +03'00'

16 юни 2023г.

Радосвета Веселинова
Управител

Radosveta Kirilova Vesselinova
Digitally signed by Radosveta Kirilova Vesselinova
Date: 2023.06.16 15:16:24 +03'00'

Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество №017АТА Консулт ООД
Одиторско дружество №014

ЗД БУЛ ИНС АД

Финансов отчет

31 декември 2022 г.

**ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.**

	Пояснение	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Премиен приход	21	180 449	178 035
Отстъпени премии на презастрахователи	22	(119 679)	(114 002)
Премиен приход, нетно		60 770	64 033
Застрахователни суми и обезщетения	23	(100 004)	(100 107)
Приходи от получени суми и обезщетения от презастрахователи	24	78 615	82 249
Застрахователни суми и обезщетения, нетно		(21 389)	(17 858)
Промяна в застрахователните резерви, нетно	25	(9 471)	10 170
Други застрахователни и презастрахователни приходи и разходи, нетно	26	30 814	15 248
Административни разходи	5,6,28	(14 325)	(15 503)
Аквизиционни разходи	27	(45 074)	(44 427)
Други разходи	29	(2 926)	(7 639)
Други приходи	30	374	2 224
Финансови разходи	31	(4 450)	(3 008)
Финансови приходи	31	6 590	6 033
Печалба преди данъци		913	9 273
Разходи за данъци върху дохода	32	(121)	(1 129)
Печалба за годината		792	8 144
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата			
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	17,2	57	(33)
Данък върху дохода, отнасящ се до преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	8	(6)	3
Друг всеобхватен доход /(загуба) за периода, нетно от данъци		51	(30)
Общо всеобхватен доход за годината		843	8 114

Дата на съставяне: 12 юни 2023 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 12 юни 2023 г. и подписан на 16 юни 2023г.

Изпълнителен директор:
/Стоян Проданов/STOYAN
Stanimirov
Prodanov**Изпълнителен директор:** Krum Dimitrov
/Крум Крумов/ KrumovDigitally signed by Krum Dimitrov Krumov
DN: cn=Krumov, o=Krumov, ou=Krumov, email=Krumov@kumov.com, c=BG
Reason: I am the author of this document
Date: 2023.06.16 11:29:32**Съставител:**
/Йорданка Младенова/Yordanka
Krumova
Mladenova

Съгласно доклад на независимите одитори от:

Stoycho
Kirilov
v Milev
2023.06.16 14:03:
26+03'00'
Digitally signed by
Stoyan Dimitrov
Stoyanov
Date: 2023.06.16
13:42:30 +03'00'Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента
Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество №017

16 юни 2023г.

Радосвета Веселинова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за ангажиментаRadosveta
Kirilova
Vesselinova
Digitally signed by
Radosveta Kirilova
Vesselinova
Date: 2023.06.16
15:17:02 +03'00'АТА Консулт ООД
Одиторско дружество №014

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

**ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ ЗА ГОДИНАТА,
ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.**

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо на 1 януари 2022 г.	44 580	9 307	9 940	63 827
Печалба за периода	-	-	792	792
Актоерски печалби/(загуби), нетно от данъци	-	51	-	51
Общо всеобхватен доход	-	51	792	843
Салдо на 31 декември 2022 г.	44 580	9 358	10 732	64 670

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо на 1 януари 2021 г.	44 580	9 337	1 796	55 713
Печалба за периода	-	-	8 144	8 144
Актоерски печалби/(загуби), нетно от данъци	-	(30)	-	(30)
Общо всеобхватен доход	-	(30)	8 144	8 114
Салдо на 31 декември 2021 г.	44 580	9 307	9 940	63 827

Дата на съставяне: 12 юни 2023 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 12 юни 2023 г. и подписан на 16 юни 2023г.

Изпълнителен директор: STOYAN Stanimirov Prodanov
/Стоян Проданов/

Изпълнителен директор: Krum Dimitrov Krumov
/Крум Крумов/

Съставител: Yordanka Krumova Mladenova
/Йорданка Младенова/

Съгласно доклад на независимите одитори от:

Стойчо Милев
Управител
Stoycho Kirilov Milev
2023.06.16 14:03:48+03'00'

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента
Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество №017
Stoyan Dimitrov Stoyanov
Digitally signed by Stoyan Dimitrov Stoyanov
Date: 2023.06.16 13:43:00 +03'00'

16 юни 2023г.

Радосвета Веселинова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

АТА Консулт ООД
Одиторско дружество №014

Radosveta Kirilova Vesselinova
Digitally signed by Radosveta Kirilova Vesselinova
Date: 2023.06.16 15:17:40 +03'00'

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

**ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022г.**

	Пояснение	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Оперативна дейност			
Получени премии		158 822	147 863
Платени презастрахователни премии		(4 448)	(7 494)
Платени обезщетения и суми		(98 746)	(96 944)
Възстановени суми от презастрахователи		1 086	1 926
Плащания на доставчици и служители		(34 808)	(34 835)
Платени аквизиционни разходи		(6 913)	(7 481)
Платени такси и вноски		(9 075)	(8 828)
Платени данъци върху премиите и приходите		(3 423)	(3 183)
Други парични потоци от оперативна дейност		2 056	2 888
Нетен паричен поток от оперативна дейност		4 551	(6 087)
Инвестиционна дейност			
Постъпления от продажба на финансови активи		-	9 410
Плащания за покупка на други ценни книжа с фиксиран произход		-	(9 570)
Плащания за банкови депозити		(990)	1 999
Постъпления от банкови депозити		1 598	-
Други парични потоци от инвестиционна дейност		479	728
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		1 087	2 567
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		5 638	(3 520)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		22 435	25 955
Пари и парични еквиваленти в края на годината	14	28 073	22 435

Дата на съставяне: 12 юни 2023 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 12 юни 2023 г. и подписан на 16 юни 2023г..

Изпълнителен директор: STOYAN Stanimirov Prodanov

Съставител: Yordanka Krumova Mladenova

Изпълнителен директор: Krum Dimitrov Krumov

Съгласно доклад на независимите одитори от:

Стойчо Милев
Управител

Stoycho Kirilov Milev
2023.06.16 14:04:
06+03'00'

Стойан Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента
Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество №017

Stoyan Dimitrov Stoyanov
Digitally signed by Stoyan Dimitrov Stoyanov
Date: 2023.06.16 13:43:31
+03'00'

16 юни 2023г.

Радосвета Веселинова
Управител

Radosveta Kirilova Vesselinova
Date: 2023.06.16
15:18:18 +03'00'

Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

АТА Консулт ООД
Одиторско дружество №014

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Застрахователно дружество БУЛ ИНС АД (Дружеството) е учредено през 1995г. в Република България с решение на Софийски градски съд по фирмено дело 14239/1995г. Седалището и адресът на управление на Дружеството са в гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87.

Към 31 декември 2022 г. Дружеството има регистрирани 32 клона в страната в следните градове: Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Видин, Враца, Габрово, Добрич, Дупница, Кърджали, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Пловдив, Разград, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, Стара Загора, Търговище, Хасково, Шумен, Ямбол, Сандански, София (Красно село, Лозенец, Оборище, Средец и Триадница).

Дружеството има едностепенна система на управление – Съвет на директорите в състав към 31 декември 2022 г.:

- Петрозар Петков
- Стоян Проданов
- Крум Крумов.

Към 31 декември 2022 г. Дружеството се представлява заедно от Изпълнителните директори Стоян Проданов и Крум Крумов. Няма промяна в представляващите спрямо предходната 2021 г.

Средно-списъчният брой на персонала към 31 декември 2022 г. е 230 служители (31 декември 2021 г.: 236).

Дружеството притежава следните лицензи за извършване на своята дейност:

Дата	Протокол / решение	Вид застраховка
16.07.1998 г.	Протокол № 13 на НСЗ	Злополука
16.07.1998 г.	Протокол № 13 на НСЗ	Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства)
16.07.1998 г.	Протокол № 13 на НСЗ	Товари по време на превоз
16.07.1998 г.	Протокол № 13 на НСЗ	Други щети на имущество
16.07.1998 г.	Протокол № 13 на НСЗ	Обща гражданска отговорност
16.07.1998 г.	Протокол № 13 на НСЗ	Гражданска отговорност за МПС
16.07.1998 г.	Протокол № 13 на НСЗ	Помощ при пътуване
16.07.1998 г.	Протокол № 13 на НСЗ	Разни финансови загуби
16.07.1998 г.	Протокол № 13 на НСЗ	Пожар и природни бедствия
24.04.2000 г.	Решение № В-12 на ДЗН	Заболяване
26.05.2001 г.	Решение № В-28 на АНЗХ	Кредити
15.11.2006 г.	Решение № 1109-ОЗ допълнителен лиценз за застраховка по раздел II, буква „А“ т. 10.1 от Приложение № 1 към КЗ – „Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на сухопътни моторни превозни средства“	Гражданска отговорност за МПС
03.11.2009 г.	Решение № 903-ОЗ	Плавателни съдове
03.11.2009 г.	Решение № 903-ОЗ	Гражданска отговорност за плавателни съдове
24.02.2011 г.	Решение № 147-ОЗ	Летателни апарати
24.02.2011 г.	Решение № 147-ОЗ	Гражданска отговорност за летателни апарати
08.02.2018 г.	Решение № 149-ОЗ	Релсови превозни средства
08.02.2018 г.	Решение № 149-ОЗ	Гаранции

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

В съответствие с параграф 13 от Международния Стандарт за Финансово отчитане 4 Застрахователни договори (МСФО 4), Дружеството следва да прилага нормативните изисквания, съдържащи се в българския Кодекс за застраховане и Наредби на Комисията за финансов надзор, които са описани в счетоводните политики за свързаните със застрахователна дейност позиции по-долу.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството на дружеството носи отговорността за съставянето и достоверното представяне на цялата информация в настоящия финансов отчет.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа за действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството счита, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

Прилагането на МСФО изисква от ръководството на дружеството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне стойността на някои от активите, пасивите, приходите, разходите и условните активи и пасиви. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

Счетоводните предположения и приблизителни счетоводни оценки, които са критични за Дружеството са свързани предимно с техническите резерви, обезценката на вземания по несъбрани премии, както и на вземанията по застрахователни договори и оценката по справедлива стойност на финансовите активи, държани за търгуване и на разположение за продажба. Също така приблизителните оценки, свързани с определяне на полезния живот на нетекущите материални и нематериални активи на дружеството, а така също и определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти. Съществена приблизителна оценка е и определянето на срока на лизинговите договори, както и на дисконтовия процент при определени условия.

3. Промени в счетоводната политика

3.1 Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2022 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022 г.:

- Имоти, машини и съоръжения: Постъпления преди предвидената употреба - Изменения на МСС 16 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.
- Препратка към Концептуалната рамка - Изменения на МСФО 3 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.
- Обременителни договори - Разходи за изпълнение на договора Изменения на МСС 37 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.
- Годишни подобрения на МСФО стандартите 2018–2020 г. - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

3.2 Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Следните стандарти и тълкувания бяха издадени, но не бяха задължителни за годишните отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2022 г.

- Изменение в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г.
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г.
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г.
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г.
- Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия: Продажба или апорт на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие.
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори – дата на влизане в сила: първоначално на 1 януари 2021 г., но удължен до 1 януари 2023 г. от СМСС през март 2020 г. и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г.

Обща информация

През май 2017 г. СМСС издаде МСФО 17 (Застрахователни договори), нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването.

На 1 януари 2023 г. МСФО 17 ще замени МСФО 4 (Застрахователни договори), издаден през 2005 г. МСФО 17 се прилага за всички видове застрахователни договори, независимо от типа предприятия, които ги издават, както и за финансови инструменти с характеристика на дискреционно участие. Общата цел на МСФО 17 е да предостави счетоводен модел за застрахователни договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите. За разлика от изискванията в МСФО 4, които до голяма степен се основават на предшестващи предишни местни счетоводни политики, МСФО 17 предоставя изчерпателен модел за застрахователни договори, обхващащ всички съответни счетоводни аспекти. МСФО 17 се състои от три модела: Общият модел („Подходът на градивните елементи“ или „ВВА“), допълнен от специфична адаптация за договори с характеристики за пряко участие („Подходът на променливите такси“ или „VFA“) и опростен подход („Подходът за разпределение на премията“ или „РАА“) главно за краткосрочни договори.

Дружеството очаква да приложи МСФО 17 Застрахователни договори за първи път на 1 януари 2023 г. Този стандарт ще внесе значителни промени в счетоводното отчитане на застрахователни и презастрахователни договори и се очаква да окаже съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството в периода на първоначално прилагане.

Преди тази дата Дружеството прилага временното освобождаване от МСФО 9, предвидено в МСФО 4. Приемането на МСФО 17 също изисква от Дружеството да прилага МСФО 9 от 1 януари 2023 г.

В процеса на прилагане на МСФО 17 Дружеството е извършило оценка на портфейла от застрахователни договори, за да обособи групи от застрахователни договори. Всяка група застрахователни договори включва договори, които са обект на сходни рискове и се управляват заедно. Може да се очаква, че договорите в рамките на една продуктова линия имат сходни рискове и съответно попадат в една и съща група, ако се управляват заедно. При анализа на портфейла от застрахователни договори Дружеството не е идентифицирало група от договори,

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

които при първоначалното признаване са обременяващи, или група от договори, които биха се превърнали в обременяващи такива.

В резултат на извършената оценка на портфейла от застрахователни договори и съответното групиране, Дружеството е определило метода за оценяване на застрахователните договори и е избрало да приложи „Подхода на разпределяне на премията“.

Основни различия между МСФО 4 и МСФО 17

- За общото застраховане доходът продължава да се признава предимно в спечелени премии, а дисконтирането съгласно МСФО 17 представлява основната разлика в провизиите за искове. Недисконтираните провизии за искове съгласно МСФО 4 се заменят с дисконтирана най-добра оценка на бъдещи парични потоци съгласно МСФО 17, плюс корекция на риска за несигурност (т.е. марж на сигурност).
- Техническите такси съгласно МСФО 4 се представят по по-прозрачен начин съгласно МСФО 17, като представят резултата от застрахователната услуга – включващ застрахователни приходи и разходи за застрахователна услуга – отделно от застрахователни финансови приходи или разходи (IFIE). Финансовите приходи или разходи са нова концепция съгласно МСФО 17, произтичаща от дисконтирането на застрахователни задължения. Сконтирането се основава на текущите лихвени проценти, като дружеството е избрало да раздели влиянието на дисконтирането между друг всеобхватен доход (OCI) и отчета за печалбата или загубата с оглед на стабилни резултати.
- Когато факти и обстоятелства предполагат обременителни договори, съгласно МСФО 17 съответните очаквани загуби се признават незабавно в отчета за печалбата или загубата.
- Докато МСФО 17 като цяло не засяга рентабилността на застрахователния бизнес, моментът на признаване на резултата може да варира, особено за дългосрочно животозастраховане. Тъй като промените в оценките (например въз основа на актуализирани таблици на смъртността) се абсорбират в CSM и следователно се признават в резултата с течение на времето, по този начин се очаква по-малка променливост в резултата.

Единни принципи на измерване

- МСФО 17 въвежда единни принципи за измерване на застрахователни задължения, които вземат предвид характеристиките на застрахователния договор. Моделите за измерване на подхода на градивните блокове (ВВА) и подхода на променливите такси (VFA) се използват за дългосрочни животозастрахователни договори; моделът за разпределяне на премията (РАА) се използва за краткосрочни общозастрахователни договори и за презастраховане (включително цедирано), при условие че отговарят на критериите за допустимост.
- Кривите на отстъпка за животозастраховане се основават на подхода отгоре - надолу (използване на безрисков процент, коригиран със спред на базата на референтен портфейл от активи и изключващ частта, която не е свързана със застрахователните задължения за дисконтиране), докато подходът отдолу - нагоре (т.е. безрисков процент + премия за неликвидност) се използва за кривите на отстъпка за общо застраховане.
- Съгласно МСФО 17, застрахователните пасиви се оценяват по текущата ставка, което означава, че влиянието на времевата стойност на парите се преоценява по текущата ставка всеки приключващ период. Трябва да се направи избор на счетоводна политика дали да се признае въздействието на промените в текущия процент в отчета за доходите или в друг всеобхватен доход (OCI). В своите счетоводни политики дружеството е избрало да разделя застрахователните финансови приходи или разходи (IFIE) между отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (OCI). Това означава, че разходите за лихви по застрахователното задължение през отчетния период се записват в отчета за печалбата или загубата – тези разходи за лихви се определят въз основа на фиксирания процент (т.е. кривата на лихвените проценти, приложима в началото на договора по МСФО 17) – и въздействието на промените в пазарния курс през отчетния период се записва в другия всеобхватен доход (OCI).
- Основният принцип в МСФО 17 е, че застрахователният договор трябва да се оценява, като се използва текуща оценка на всички очаквани парични потоци, които ще възникнат при изпълнението на договора. В съответствие с този подход за измерване, представянето в отчета за финансовото състояние отразява комбинацията от права и задължения, създадени от договора като пораждащи един актив или пасив по застрахователен договор.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Това означава, че някои от позициите в баланса съгласно МСФО 4 (т.е. отсрочени аквизиционни разходи, вземания по премии и дължими комисиони) ще изчезнат като отделна позиция и ще трябва да бъдат включени в общия актив или пасив по застрахователния договор.

- Корекцията на риска за нефинансови рискове е компенсацията, от която предприятието се нуждае, за да поеме несигурността на сумата и времето на паричните потоци, произтичащи от нефинансови рискове. Това е буфер върху най-добрата оценка на бъдещите парични потоци, който представлява 75% вероятност, че бъдещите задължения могат да бъдат изпълнени и 25% вероятност, че бъдещите задължения не могат да бъдат изпълнени. Тъй като корекцията за риск за пасивите по общо застраховане се изчислява само за претърпени щети, се взема предвид само резервният риск. Използва се методът на стойност под риск, какъвто е случаят със задълженията по животозастраховане.

Ниво на агрегиране

- Изчисленията по МСФО 17 се извършват на обобщено ниво и вземат предвид:
  - МСФО 17 портфейли (обединение на договори със сходни рискове, които се управляват заедно);
  - Годишни кохорти;
  - Група от договори (с еднакви очаквания за доходност в началото).Новият бизнес се обобщава в годишни кохорти. Договорите се разпределят към група договори на ниво набор от застрахователни договори, които имат еднакви характеристики на доходност при първоначалното признаване (т.е. в началото на полицата).

Заклучения

Основният принцип в МСФО 17 е, че застрахователният договор трябва да се оценява, като се използва текуща оценка на всички очаквани парични потоци, които ще възникнат при изпълнението на договора. В съответствие с този подход за измерване, представянето в отчета за финансовото състояние отразява комбинацията от права и задължения, създадени от договора като пораждащи един актив или пасив по застрахователен договор.

Това означава, че някои от позициите в баланса съгласно МСФО 4 (т.е. отсрочени аквизиционни разходи, вземания по премии и дължими комисиони) ще изчезнат като отделна позиция и ще трябва да бъдат включени в общия актив или пасив по застрахователния договор.

Очакван ефект от първоначалното прилагане на МСФО 17 се очаква да бъде в начисляване на допълнителни застрахователни задължения в размер около 660 хил. лв. към 01.01.2023г.

МСФО 9 „Финансови инструменти“:

МСФО 9 “Финансови инструменти”, издаден от СМСС през юли 2014 г., напълно замества МСС 39 и предоставя нов подход за това как да се класифицират финансовите инструменти въз основа на характеристиките на паричните потоци и бизнес модела, по който се управляват. Освен това стандартът въвежда нов перспективен модел на обезценка за дългови инструменти и предоставя нови правила за отчитане на хеджиране. Може да се предположи, че основното въздействие от МСФО 9 ще произтича от новите правила за класификация, водещи до повече финансови инструменти, които се оценяват по справедлива стойност през отчета за печалбата или загубата, както и от новия модел за обезценка. Взаимните зависимости с МСФО 17 ще трябва да бъдат разгледани, за да се оцени крайното комбинирано въздействие на двата стандарта.

Измененията на МСФО 4 (Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори, издадени през септември 2016 г.), позволяват на предприятията, които издават застрахователни договори в обхвата на МСФО 4, да отлагат прилагането на МСФО 9 до 1 януари 2021 г. при определени обстоятелства. Въпреки това, заедно с измененията на МСФО 17, които бяха издадени през юни 2020 г., IASB публикува също „Разширяване на временното освобождаване от прилагане на МСФО 9 (Изменения на МСФО 4)“, за да отложи фиксираната дата на изтичане за временното освобождаване от прилагането на МСФО 9 за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Предвид силната взаимовръзка между оценяването на застрахователните договори с пряко участие и държаните базови активи, Дружеството е решило да се възползва от опцията за отлагане на пълното прилагане на МСФО 9 до влизането в сила на МСФО 17.

Класификация и последваща оценка

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории за оценка:

- a. Амортизирана себестойност;
- b. Справедлива стойност през друг всеобхватен доход; или
- c. Справедлива стойност през печалба или загуба.

Модел на очакваните кредитни загуби

МСФО 9 Финансови инструменти предоставя модел за обезценка в три фази, основан на промени в качеството на кредита от първоначалното му признаване.

Очакван ефект от първоначалното прилагане на МСФО 9 се очаква да бъде в начисляване на очаквани кредитни загуби в размер до 1 млн лв. към 01.01.2023г.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила като в момента е в процес на изчисляване на точните ефекти от приемането на двата стандарта и оповестените по-горе суми имат предварителен характер.

4 Счетоводна политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки, че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството е приело да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

4.3 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4 Приходи

Приходите включват предимно приходи от предоставяне на застрахователни услуги.

Признаването като приход на премията по общо застраховане е на база сумата, дължима от застрахованото (застраховачото) лице за целия период на покритие, която застрахователят има

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

право да получи по силата на сключени през отчетния период застрахователни договори, и в случаите, когато периодът на покритие обхваща изцяло или отчасти следващ отчетен период. Прихода се признава на база на принципа на начисляването в периода на издаване на полицата когато цялата застрахователна премия или първата вноска е платена, освен ако не е договорено друго.

В случаите на съзастраховане само частта на застрахователя от общата сума на премията се признава като приход.

Презастрахователните премии от активно презастраховане се признават като приход на база дължимите през отчетния период премии от цеденти по силата на презастрахователни договори. В отстъпените премии на презастрахователи по общо застраховане се включват дължимите премии на презастрахователи по силата на презастрахователни договори във връзка с презастраховане на рискове по сключени през отчетния период договори по пряко застраховане и активно презастраховане. Отчетените презастрахователни премии, които не са платени към датата на съставяне на отчета се представят като задължение.

Сумите, които подлежат на възстановяване от презастрахователи във връзка с изплатените през същия период претенции от застрахователя, се отчитат като намаление на застрахователните суми и обезщетения и се представят като „Приходи от получени суми и обезщетения от презастрахователи“ и в случаите, когато уреждането на взаимоотношенията с презастрахователите е в следващ отчетен период.

Отчетените презастрахователни премии, които не са платени към датата на баланса, се отразяват като задължение.

Приходите от упражняване на регресни права се признават в момента на тяхното завеждане.

4.4.1 Продажба на стоки

При продажба на стоки приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.4.2 Предоставяне на услуги

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга, съгласно изискванията и на МСФО 16.

4.4.3 Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.5 Разходи

Разходите на дружеството се признават текущо в момента на тяхното възникване на база на принципа на начисляването.

Аквизиционните разходи (разходите за комисиони на застрахователните посредници и разходите за реклама) се признават като разходи на застрахователя за срока на съответните застрахователни договори в пълен размер като разход през отчетния период, в който са извършени.

Разходите за изплатени обезщетения се признават през периода, в който възникват. Те включват разходите за изплатени обезщетения и разходите за уреждане на застрахователни претенции (ликвидационни разходи), намалени с приходите от упражняване на регресни права и възстановимите обезщетения от презастрахователи, коригирани с изменението на резерва за предстоящи плащания, нетно от презастраховане за финансовата година.

Административните разходи (разходи за възнаграждения на персонала, разходи по инкасиране на премията и управление на застрахователния портфейл, разходите за реклама и амортизационните разходи за ползваните активи в изброените дейности) се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Предплатените разходи се признават като текущи през периода, през който договорите за които се отнасят, се изпъкляват.

4.6 Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Те се представят отделно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, заедно с останалите финансови разходи на дружеството, включващи обикчайно разходи от операции с финансови активи, отрицателни курсови разлики, банкови такси и други финансови разходи.

4.7 Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти, права върху интелектуална собственост и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпъкнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъкната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Програмни продукти 2 години
- Други 6.67 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.8 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъкната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Транспортни средства	4 години
• Офис обзавеждане	6.67 години
• Компютърна техника	2 години
• Други	6.67 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.9 Лизинг

Дружеството като лизингополучател

Дружеството преценява дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. Ако се установи, че договорът съдържа лизинг Дружеството признава като актив с право на ползване и съответно задължение към датата, на която лизинговият актив е достъпен за използване от Дружеството за дългосрочните си лизингови договори.

Дружеството е избрало да не прилага изискванията в параграфи 22—49 от МСФО 16 по отношение на:

- а) краткосрочни лизингови договори; както и
- б) лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност (както е описано в параграфи Б3—Б8 от счетоводни стандарт).

За тези лизингови договори Дружеството признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор. Повторна оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг се прави единствено при промяна в реда и условията на договора.

Активите и пасивите, произтичащи от лизинг, първоначално се оценяват на база настояща стойност. Задълженията за лизинг включват нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

- фиксирани плащания (включително по същество фиксирани плащания), намалена с всички вземания за стимули за лизинг;
- променлива лизингова вноска, която се основава на индекс или лихва, първоначално измерена с помощта на индекса или курс към датата на започване;
- суми, които се очаква да бъдат изплатени от Дружеството при гаранции за остатъчна стойност;
- цена на упражняване на опция за покупка, ако Дружеството има основание да използва тази опция, и
- плащания на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява факта, че Дружеството упражнява тази опция.

Лизинговите плащания се дисконтират, като се използва лихвеният процент, включен в лизинговия договор. Ако този лихвен процент не може да бъде непосредствено определен се използва

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

диференциален лихвен процент на лизингополучателя, който е процентът, който отделният лизингополучател би трябвало да плати, за да получи средства, необходими за получаване на актив с подобна стойност към актива с право на ползване в подобна икономическа среда със сходни условия, сигурност и условия.

Дружеството може да бъде изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Корекция на лизинговото задължение се извършва когато:

- Срокът на лизинга се е променил. Промяната се оценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.
- Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент. Промяната се оценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменен дисконтов процент.
- Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг. В този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на изменения лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва дисконтов процент към действителната дата на изменението.

Лизинговите плащания се разпределят между главни и финансови разходи. Финансовите разходи се начисляват в печалбата или загубата през лизинговия период, така че да се получи постоянен периодичен процент на лихва върху остатъка от пасива за всеки период.

Активите с право на ползване се оценяват по цена на придобиване, включваща следното:

- сумата на първоначалното оценяване на лизинговото задължение;
- всякакви лизингови плащания, направени към или преди датата на започване, намалени с получените стимули за лизинг;
- всички първоначални директни разходи и
- разходи за възстановяване.

Активите с право на ползване обикновено се амортизират през по-краткия срок на годност на актива и срока на лизинга на линейна база. Ако Дружеството има основание да използва опция за покупка, активът с право на ползване се амортизира през полезния живот на основния актив. Активите с право на ползване се тестват за обезценка по реда на МСС 36.

Дружеството приема праг за признаване на активи с право на ползване от 10,000 лева като се взема предвид цената на актива като нов.

Дружеството е приело политика да представя в отчета за финансовото състояние активите с право на ползване в същата позиция, в която съответните основни активи щяха да бъдат представени, ако бяха собствени, а за пасивите по лизинга, оповестява в кои позиции в отчета за финансовото състояние включват тези пасиви.

В отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход Дружеството представя лихвените разходи за пасиви по лизинга отделно от амортизационните отчисления за активите с право на ползване.

В отчета за паричните потоци лизингополучателят класифицира дългосрочните лизингови плащания по частта от главницата на пасива по лизинга в рамките на дейностите по финансиране; по частта от лихвата на пасива по лизинга, като за изплатените лихви се прилагат изискванията в МСС 7 Отчети за паричните потоци; и краткосрочните лизингови плащания, плащанията за лизинг на активи с ниска стойност и променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на пасива по лизинга в рамките на оперативните дейности.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Дружеството като лизингодател

Дружеството продължава да класифицира всички лизингови договори като разграничава два вида лизинг: оперативен и финансов.

Приходите от оперативен лизинг, когато Дружеството е лизингодател, се признават като доходи на линейна база през срока на лизинговия договор. Дружеството не се нуждае от корекции в отчитането на активи, държани като лизингодател в резултат от приемането на лизинговия стандарт.

Дружеството сключва лизингови договори като лизингодател във връзка с някои свои инвестиционни имоти.

4.10 Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.11 Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти земя и/или сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по справедливите им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата, съответно във финансови приходи или разходи.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Други приходи“ и ред „Административни разходи“, и се признават за периода, за който се отнасят.

4.12 Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.12.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания,
- финансови активи, държани до падеж,
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като финансови приходи и разходи.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка поотделно, а всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива.

Загубата от обезценка на търговските и други вземания на дружеството се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Към тях се отнасят придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценна книжа, както и инвестиции в капиталови инструменти на предприятия, в които Дружеството няма контролно или значително участие. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Финансови активи, държани до падеж

Финансови активи, държани до падеж са активи с фиксирана или установима доходност и фиксиран падеж, които Дружеството има намерението и възможността да държи до падеж.

Първоначално тези инструменти се оценяват по справедлива стойност, плюс всички разходи, директно свързани със сделката по придобиване на актива.

Последващото им отчитане е по амортизирана стойност. Печалбите и загубите, възникнали при отписване, обезценка и в процеса на амортизиране на тези активи се признават в отчета за печалбата или загубата в периода на възникването им.

Към всяка отчетна дата Дружеството извършва преглед за наличие на обективни доказателства за обезценка на финансови активи, държани до падеж. Ако такива доказателства са налични, обезценката се признава в отчета за печалбата или загубата. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на финансовите активи, държани до падеж и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив.

Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват. Всяко възстановяване на обезценка се признава в отчета за печалбата или загубата до размер, в който отчетната стойност на актива не надвишава неговата амортизирана стойност, която би имал на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

Последващото оценяване на финансовите инструменти се извършва съгласно Наредба № 53 на КФН за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

4.12.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения, несвързани със застрахователната дейност.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.13 Материални запаси

Материалните запаси включват бланки под строга отчетност, дребен стопански инвентар, рекламни материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването им и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

4.14 Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.15 Банкови депозити

Банкови депозити са парични средства, предоставени на банки с договори за депозит. Банковите депозити се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, включително начислената лихва. Банковите депозити с матуриретен до 90 дни след отчетната дата се представят като парични средства в отчета за паричните потоци.

4.16 Парични средства

Паричните средства се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки. В отчета за паричните потоци. Банковите депозити с матуриретен до 90 дни след отчетната дата се представят като парични средства в отчета за паричните потоци

4.17 Застрахователни операции

Съобразно предмета на дейност ЗД Бул Инс АД прилага МСФО 4 и класифицира сключените със своите клиенти договори като застрахователни договори. Този стандарт дефинира изисквания за оповестяването на счетоводната политика и представяне на сравнителна информация по отношение на застрахователните активи и пасиви, както и приходите и разходите, свързани със застрахователната дейност. Счетоводната политика на Дружеството е съобразена със спецификата на предлаганите застрахователни услуги и съответните нормативни изисквания.

4.18 Застрахователни договори. Вземания по застрахователни договори

Застрахователният договор е договор, с който застрахователят се задължава срещу заплатена от застрахователя цена (застрахователна премия) да поеме определен риск и при настъпване на застрахователно събитие да заплати на застрахования или на друго ползващо лице застрахователно обезщетение. По отношение настъпването на риска съществува несигурност и това определя алеаторния характер на застрахователния договор, тъй като обемът на престацията на застрахователя не е известен в момента на сключване на договора. Застрахователни договори са тези ангажименти, които към датата на тяхното действие прехвърлят съществени застрахователни рискове върху Дружеството. Приема се, че съществен застрахователен риск съществува тогава, когато има реална

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

възможност Дружеството да изплати обезщетение в полза на застрахованото лице и/или трета страна по настъпили застрахователни събития, в размер надхвърлящ премията, заплатена от застраховащото лице.

След първоначално признаване на застрахователните договори те продължават да се представят като такива през целия период на тяхното действие, независимо, че е възможно съществено намаляване на застрахователния риск с времето.

ЗД Бул Инс АД остава ориентирано в дейността си изключително към автомобилното застраховане, като основният компонент на застрахователния портфейл е задължителната застраховка “Гражданска отговорност на автомобилите”, следвана от застраховка на сухопътни (без релсови) превозни средства - “Автокаско”. Като общозастрахователна компания, специализирана в автомобилното застраховане, ЗД Бул Инс АД сключва предимно едногодишни полици. По основните видове застраховки, предлагани от дружеството (“Автокаско”, “Гражданска отговорност на автомобилите”, “Щети на имущество”, “Пожар и природни бедствия”, “Злополука”) договорите са със срок една година. Краткосрочни полици се сключват по застраховки на товари по време на превоз (с продължителност до три месеца) и “Помощ при пътуване”. По застраховка финансови загуби при лизинг на имущество, полиците са със срок на валидност от 15 дни до една година. Дружеството предлага договори със срок над една година по застраховка на финансови загуби при лизинг на МПС и по застраховка на кредити) и “Обща гражданска отговорност”.

ЗД Бул Инс АД има сключени групови застрахователни договори само по застраховки “Злополука” и “Помощ при пътуване”. Делът на груповите договори в премийния приход на Дружеството е незначителен.

Използваната информация за изследване на характеристиките на застрахователния портфейл и финансовото състояние на Дружеството е извлечена от счетоводната система и базите от данни, в които се въвеждат в аналитичен вид данните за извършваната дейност. Счетоводната информация се въвежда и обработва посредством лицензирания програмен продукт Бизнес Навигатор. Базите от данни се поддържат чрез IMS – уеб базирана система за управление на застрахователните полици, и New Claims – система за управление и обработка на претенциите за застрахователни обезщетения.

Вземанията по застрахователни операции се признават когато възникне вземането за премии по застрахователни договори. При първоначално им възникване те се оценяват по сумата на всички дължими и получени премии през отчетния период по застрахователни договори. Отчетната стойност на вземанията по застрахователни операции се преглежда за обезценка при възникване на събития или обстоятелства, които сочат, че има възможност вземането да не е събираемо или трудносъбираемо. Загубите от обезценка се признават в отчета за всеобхватния доход.

Вземанията по застрахователни операции се отписват, когато са налице критериите за отписване на финансови активи. Вземанията по застрахователни операции, по които са натрупани просрочени плащания се обезценяват по следния начин: от 90 до 180 дни – 25%, от 181 до 365 дни – 75%, над 365 дни и след изтичане срока или след предсрочно прекратяване на застрахователния договор - 100%.

Вземанията по застрахователни операции от посредници, по които са натрупани просрочени плащания се обезценяват по следния начин: от 30 до 60 дни – 10%, от 61 до 90 дни – 50%, над 91 дни и след изтичане срока или след предсрочно прекратяване на застрахователния договор - 100%.

4.19 Презастрахователни договори

С цел управление на застрахователните рискове в рамките на рисковия апетит на компанията, Дружеството прехвърля част от застрахователния риск, който носи по сключени застрахователни договори на презастрахователи срещу договорена презастрахователна премия. Очакваните ползи на Дружеството от презастрахователните договори по отношение на поетите задължения и предстоящи плащания се признават като активи в баланса в момента на тяхното възникване. Тези активи включват краткосрочни задължения на презастрахователите към дружеството, както и

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

вземания, които зависят от очакваните обезщетения и ползи, произтичащи от съответните презастрахователни договори.

Дружеството представя пред Комисията за финансов надзор (КФН) всяка година действащата Презастрахователна програма, съдържаща информация за презастрахователните договори, които са в сила.

ЗД Бул Инс АД има сключен презастрахователен договор по застраховка “Гражданска отговорност” на автомобилите, който отговаря на изискванията на Комисията за финансов надзор. Презастрахователният договор е тип “превишаване на загубата” (excess of loss) и условията по него са посочени в презастрахователната програма на Дружеството по застраховка “Гражданска отговорност на автомобилите”. В допълнение Дружеството е страна по квотен презастрахователен договор от типа „clean-cut“, действащ след като се приложат условията на предхождащите презастрахователни договори по линии бизнес „Гражданска отговорност на автомобилите“ и „Каско“. Квотният коефициент и по двете линии бизнес е 70%.

Дружеството изготвя на тримесечие преглед на задълженията към и вземанията от презастрахователи. Ако са налице обстоятелства за извършване на обезценки, презастрахователните вземания се намаляват до размера на сумата, която се очаква да бъде възстановена. Разликата се посочва като изменение в дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания в техническия отчет за застрахователната дейност.

Презастрахователните пасиви представляват предстоящи задължения за плащане по презастрахователни договори, които са признати като разход на база на дължимите през отчетния период премии, обезщетения и комисиони.

Уреждането на вземанията и задълженията по презастрахователни договори се извършва на нетна база.

Следните формули са използвани в изчисленията, представени от Дружеството:

Дружеството прилага следния подход в изчисленията на предстоящите презастрахователни възстановявания/плащания по QS договор = дял на QS презастраховател в предявените, но неуредени претенции + Min (0.7*Брутни възникнали, но непредявени претенции; лимит на QS договор – общ дял на QS презастраховател в предявените, но неуредени претенции за Каско и Гражданска отговорност – общ дял на QS презастраховане в пренос-премийния резерв за Каско и Гражданска отговорност). Презастрахователни възстановявания за премийни резерви от QS договор = 0.7*Брутен пренос-премийен резерв.

Към 31 декември 2022 г., както и към края на предходната финансова година, Дружеството не извършва дейност, свързана с активно презастраховане.

4.20 Застрахователни резерви

Застрахователните резерви се създават от застрахователя за покриване на настоящи и бъдещи задължения към застрахованите въз основа на застрахователните договори, и не са елемент на собствения капитал. Застрахователните резерви се изчисляват от актюера на Дружеството чрез актюерски методи, които са съвкупност от математически и статистически методи и правила. Застрахователните резерви се посочват в отчета за финансовото състояние на Дружеството в брутен размер, както и частта на презастрахователя. Застрахователните резерви, заделени през предходния отчетен период, се посочват като приход от освободени резерви през текущия отчетен период, а заделените в края на периода - като разход за заделени резерви в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Застрахователните резерви, отнасящи се за частта на презастрахователя, заделени през предходния отчетен период, се посочват като разход от освободени резерви през текущия отчетен период, а заделените в края на периода - като приход от заделени резерви в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Изменението на дела на презастрахователите в застрахователните резерви се посочва също в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Пренос-премиен резерв (ППР)

Дружеството формира пренос-премийния си резерв на база начислени застрахователни премии, от които са приспаднати върнатите премии и отписаните вземания по предсрочно прекратени застрахователни договори, както и премията по договори със срок, който е изтекъл към отчетната дата. Базата за образуване на резерва съответства на признатия премиен приход. В начисления премиен приход се включват всички дължими вноски за целия срок на действие на застрахователната полица. При полици над 1 година с разсрочено плащане на застрахователната премия, поредната погасителна вноска се начислява към датата на нейния падеж.

Пренос-премийният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен договор след края на отчетната година. Размерът на пренос-премийния резерв е изчислен по метода на точната дата. Премията, намалена с фактическите аквизиционни разходи, се умножава с коефициент на разсрочване, получен като съотношение между броя на дните, през които договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период, разделен на срока на договора, изразен в брой дни. За пресмятането на резерва по всички видове застраховки, по които Дружеството извършва дейност, е използван методът на точната дата.

Резерв за предстоящи плащания (РПП)

Резервът за предстоящи плащания се образува за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователни договори, както и свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не, и които не са платени към същата дата. Резервът за предстоящи плащания включва резерв за предявени, но неизплатени претенции, резерв за възникнали, но непредявени претенции и резерв за разходите за уреждане на претенции.

Резерв за възникнали и предявени претенции

Резервът за предявени, но неизплатени претенции е изчислен по метода “претенция по претенция”, съгласно който в него се включва очакваният размер на плащанията за всяка предявена, но неплатена претенция. Предвидените разходи за уреждане на обезщетенията са включени в резерва за предявени, но неизплатени искове в размер на 2% от този резерв. Всички претенции по застрахователни договори, предявени по съдебен ред, за които Дружеството е уведомено и по които няма влезли в сила съдебни решения, се включват в резерва по цената на иска заедно с дължимите лихви и известните разноси по делата.

Резерв за възникнали, но непредявени претенции

Резервът за възникнали, но непредявени претенции (IBNR) включва размера на непредявените претенции по събития, възникнали преди края на отчетния период, както и размера на претенциите, които могат да бъдат възобновени. Резервът трябва да отчита всички известни фактори и обстоятелства, които влияят на очакваната стойност на разходите по уреждане на плащанията по претенции за събития, настъпили до края на отчетния период, както и прогнозния размер на непредявените претенции. Резерва се изчислява поотделно за имуществени и неимуществени претенции, като са използвани коефициенти на развитие, отразяващи средна претеглена величина, на база съответната година на развитие. Изчисленията са извършени поотделно за изплатените претенции и за предявените претенции. Размерът на разходите за уреждане на претенции е в процент от брутния размер на резерва за предявени, но неизплатени претенции по съответния вид застраховка.

Съгласно чл.91, ал.3 от Наредба № 53 на КФН, този резерв се изчислява: 1. чрез прилагане на статистически методи; 2. в процент от предявените претенции от спечелените премии или от премиения приход.

За определяне на резерва по застраховките, различни от ГО на автомобилистите и Автокаска, Дружеството прилага минималните проценти, определени с решение на КФН за 2022г. спрямо начислените премии.

В рамките на 2022 г. ЗД Бул Инс АД извършва дейност по застраховка “Гражданска отговорност на автомобилистите” и гранична застраховка “Гражданска отговорност”. За определяне на резерва Дружеството прилага верижно-стълбов метод на база акумулирания брой и средната стойност на

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

изплатените от Дружеството претенции по имуществени вреди и по неимуществени вреди, при използване на коефициенти за развитие, определени по данни на Дружеството. Сумата на заделения към 31.12.2022 г. IBNR по застраховка ГО на автомобилистите и „Гранична застраховка” е изчислена по статистически метод, одобрен от КФН с Решение № 189-ОЗ от 13.02.2023 г. Размерът на резерва по застраховката Автокаско е определен по статистически метод на базата на данни от последните 7 години на базата на прогнозиран брой щети и очакван среден размер за една щета.

Резерв за разходите за уреждане на претенциите

Стойността на резерва за разходите за ликвидация е изчислен в размер на 2% от резерва за предявени неизплатени претенции.

Резерв за бонуси и отстъпки

Този резерв се формира за всички договори, при които е предвидено връщане на премия при реализиран положителен резултат след изтичането им или е договорено финално уравниване на премията на базата на реализираните рискове през срока на застраховката.

Запасен фонд

Запасният фонд се образува за покриване на очаквани неблагоприятни отклонения в плащанията на дружеството по предлаганите от него застрахователни продукти. Съгласно чл.61, ал.2 от Наредба № 53 на КФН, заделянето на запасен фонд не е задължително. Дружеството не заделя запасен фонд тъй като неговото ръководство счита, че колебанията в проявлението на застрахователните рискове се изглаждат от сключените презастрахователни договори и от размера на заделените резерви.

Резерв за неизтекли рискове

Резервът за неизтекли рискове се изчислява на основата на очакваните разходи за претенции и оперативните разходи, които се очаква да възникнат след края на отчетния финансов период по договори, сключени преди тази дата през последните дванадесет месеца (подписвателска година), доколкото тяхната прогнозна стойност превишава пренос-премийния резерв и изискуемите премии по тези договори. Необходимостта от заделяне на Резерв за неизтекли рискове се определя съгласно чл.85 от Наредба № 53. Този резерв е в размер, равен на разликата между очакваната крайна загуба и оперативните разходи от една страна и заделения пренос-премийен резерв от друга страна.

Застрахователите образуват резерв за неизтекли рискове по застраховка по раздел II, буква „А”, т. 10.1 от Приложение №1 към Кодекса за застраховането, когато сумата от очакваната крайна загуба и оперативните разходи по класа застраховка за съответната подписвателска година надвишават спечелената премия, съгласно чл.85, ал.2 от Наредба №53. Сборът от коефициентите на щетимост и на коефициента за оперативни разходи по застраховката е 83.42%, което значи, че сборът от възникналите щети и от оперативните разходи не са надвишили спечелената премия. Дружеството не заделя резерв за неизтекли рискове по застраховките по раздел II, буква „А”, т.10.1 от Приложение №1 към Кодекса за застраховането доколкото изискванията на чл.85, ал.2 не са изпълнени.

4.21 Адекватност на резервите

Периодично актюерът на Дружеството прави оценка дали общо формираните резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на Кодекса за застраховане и местните регулации сумата на така формираните резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание прогнозните парични потоци, насочени за плащане на щети по бъдещи претенции и разходите по тяхното уреждане (ликвидационни, аквизиционни и административни разходи) и прогнозните парични потоци, генерирани от очакваните застрахователни премии.

4.22 Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Другите резерви включват общи резерви и допълнителни резерви.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички трансакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.23 Пенсионни и други задължения към персонала

Трудовите и осигурителни отношения със служителите в Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала по компенсируеми отпуски включват заплати и осигуровки.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд Пенсии, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд Общо заболяване и майчинство (ОЗМ), фонд Безработица, фонд Трудова злополука и професионална болест (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд Пенсии, фонд ОЗМ, фонд Безработица, фонд ТЗПБ, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за печалбата или загубата за годината, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход като: а) разходите за текущ

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по ред „Разходи за персонал, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи“. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет сертифициран актюер на Дружеството, издава доклад с изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания до пенсиониране, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала“.

4.24 Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времените разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

Дружеството е страна по предявени, но неизплатени регресни иски, възникнали в резултат на нормалния ход на застрахователната дейност, както и ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Дружеството заделя резерв за възникнали и предявени претенции, съгласно изискванията на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд, накратко Наредба №53.

4.25 Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.26.

4.25.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.26 Несигурност на счетоводните приблизителни преценки и предположения

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, преценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, преценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.26.1 Адекватност и оценка на техническите резерви

Най-важните преценки във финансовия отчет на Дружеството се отнасят до техническите резерви. Дружеството има разумно предпазлив подход към провизирането им и спазва законовите изисквания в тази връзка.

Периодично актюерът на Дружеството, лицензиран от Комисията по финансов надзор, прави оценка дали общо формираните резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на регулаторните органи сумата на така формираните резерви следва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи.

Ръководството счита, че текущото ниво на техническите резерви към края на отчетния период е достатъчно.

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно формирането, признаването и оценяването на застрахователните резерви. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството, тъй като тези предположения и допускания са свързани с бъдещето поради естеството на застрахователния бизнес, който изисква в по-голямата си степен определянето на вероятните бъдещи претенции и свързаните с тяхното уреждане разходи на дружеството. Тази несигурност е валидна най-вече при определяне размера на резервите за настъпили, но непредявени претенции и по отношение на застраховки, при които има по-дълъг процес на уреждане на претенциите, особено по отношение на неимуществените такива.

Управлението на застрахователния риск е описано в пояснение 36, а информация за резервите е представена в пояснение 16.

4.26.2 Справедлива стойност на инвестиционни имоти

Справедливата стойност на земя и сгради се определя на базата на пазарни доказателства чрез оценка, която се извършва от квалифицирани оценители. Допълнителна информация е представена в счетоводните политики на Дружеството, пояснение 4.11.

4.26.3 Справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливата стойност се базира на предположението, че продажбата на даден актив или прехвърлянето на даден пасив ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или на най-изгодния пазар за актива или пасива при липса на основен пазар за тях. Дружеството

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

задължително следва да има достъп до така определените основен или най-изгоден пазар за актива или пасива.

Дружеството определя справедлива стойност, използвайки следната йерархия в съответствие с МСФО 13, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени включени в Ниво 1, които могат да се намерят за актива или пасива, или директно (т.е., като цени) или индиректно (т.е., получени от цени);
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на налична пазарна информация (неналични входящи данни).

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Ръководството на дружеството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансовите инструменти в съответствие с Наредба № 53 на КФН.

4.26.4 Обезценка на вземания по регреси, застрахователни и презастрахователни договори. Очаквани кредитни загуби за търговски и други вземания, различни от тези за застрахователна дейност

Дружеството извършва редовно преглед за наличие на обективни доказателства за обезценка на вземанията по регреси, застрахователни и презастрахователни договори. Анализира ежегодно размера им на база на историческа информация и процент на събираемост.

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби използвани при опростения подход за обезценка на търговските и други вземания на дружеството се дисконтират с първоначалния ефективен лихвен процент.

4.26.5 Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.26.6 Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.26.7 Задължение за изплащане на дефинирани доходи

При счетоводното отчитане на плановете с дефинирани доходи са необходими актюерски предположения за оценяването на задължението и разхода, и съществува възможност за възникване на актюерски печалби и загуби. Лицензиран актюер извършва оценка на задълженията на Дружеството всяка година. Те се оценяват на дисконтирана база, понеже е възможно да бъдат уредени много години след положения за тях труд от страна на наетите лица, изиска се и преценка за бъдещо нарастване на заплатите, текучество на персонала, нивата на смъртност и инфлацията.

5 Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват права върху интелектуална собственост, които са напълно амортизирани, и програмни продукти. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти
	'000 лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2022 г.	<u>2 213</u>
Новопридобити активи	29
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>2 242</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2022 г.	<u>(2 152)</u>
Начислена	(14)
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>(2 166)</u>
Балансова стойност на 31 декември 2022 г.	76
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2021 г.	<u>2 195</u>
Новопридобити активи	68
Отписани активи	(50)
Салдо към 31 декември 2021 г.	<u>2 213</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2021 г.	<u>(2 147)</u>
Начислена	(5)
Салдо към 31 декември 2021 г.	<u>(2 152)</u>
Балансова стойност на 31 декември 2021 г.	61

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

6 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват сгради, компютри, транспортни средства и офис оборудване. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Сгради и конструк ции	Транспо ртни средства	Съоръжен ия и други	Разходи за придоби ване	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2022 г.	<u>6</u>	<u>1 195</u>	<u>2 191</u>	<u>-</u>	<u>3 392</u>
Новопридобити активи	-	-	122	4	126
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>6</u>	<u>1 195</u>	<u>2 313</u>	<u>4</u>	<u>3 518</u>
Амортизация:					
Салдо към 1 януари 2022 г.	<u>(1)</u>	<u>(1 091)</u>	<u>(1 981)</u>	<u>-</u>	<u>(3 073)</u>
Начислена	(1)	(35)	(132)	-	(168)
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>(2)</u>	<u>(1 126)</u>	<u>(2 113)</u>	<u>-</u>	<u>(3 241)</u>
Балансова стойност на 31 декември 2022 г.	<u>4</u>	<u>69</u>	<u>200</u>	<u>4</u>	<u>277</u>
	Сгради и конструк ции	Транспо ртни средства	Съоръжен ия и други	Разходи за придоби ване	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2021 г.	<u>6</u>	<u>1 179</u>	<u>2 027</u>	<u>55</u>	<u>3 267</u>
Новопридобити активи	-	16	2	107	125
Трансферирани	-	-	162	(162)	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	<u>6</u>	<u>1 195</u>	<u>2 191</u>	<u>-</u>	<u>3 392</u>
Амортизация:					
Салдо към 1 януари 2021 г.	<u>(1)</u>	<u>(1 055)</u>	<u>(1 875)</u>	<u>-</u>	<u>(2 931)</u>
Начислена	-	(36)	(106)	-	(142)
Салдо към 31 декември 2021 г.	<u>(1)</u>	<u>(1 091)</u>	<u>(1 981)</u>	<u>-</u>	<u>(3 073)</u>
Балансова стойност на 31 декември 2021 г.	<u>5</u>	<u>104</u>	<u>210</u>	<u>-</u>	<u>319</u>

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“. Активи от имоти, машини и съоръжения не са залагани за обезпечение на негови задължения.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

7 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват земи и сгради, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Дружеството, като е използван модел на справедливата стойност.

Справедливата стойност към 31 декември на двете последователни финансови години е определена от независим оценител с подходяща професионална квалификация и опит. Изчислената крайна пазарна стойност на имотите е осреднен резултат между стойностите, получени чрез използването на различните оценителски методи, изброени по-долу. Мотивите на оценителя за ползваните оценителски методи и за тегловото съотношение между тях се базират на неговата преценка, че те предоставят най-представителна и достоверна оценка за сумата, за която съответния имот може да бъде разменен в сделка при справедливи пазарни условия между независими, равнопоставени, информирани страни.

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Салдо на 1 януари	19 543	11 817
Придобити	124	6 364
Нетна печалба от оценка до справедлива стойност	641	1 362
Салдо на 31 декември	20 308	19 543

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти са представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход:

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Приходи от преоценка	641	1 362
Приходи от наем	94	94
Приходи от инвестиционни имоти	735	1 456

Инвестиционните имоти не са заложен като обезпечение на задължения на дружеството. През отчетния период не са признавани условни наеми.

Подход при оценка

Оценката е извършена съгласно изискванията на МСС 40 „Инвестиционни имоти“ и МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“. При тази оценка са приложени следните основни подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

„Пазарен подход“ чрез „Метода на пазарните аналози“

Подходът включва методи, при които се използват цени и друга уместна информация, генерирана от пазарни сделки с идентични или сравними активи или група активи. При този подход се установява стойността чрез анализ на скорошни продажби на подобни имоти, наскоро продадени или предложени за продажба на основния пазар, която се анализира и сравнява като се елиминира влиянието на различни фактори, като време, размер на приходите, местоположение на имота и др.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

„Приходен подход“ чрез „Метода на капитализация“ или чрез „Метода на дисконтираните парични потоци“

Подходът обхваща широка група от методи за остойностяване, които превръщат бъдещите суми (например парични потоци или приходи и разходи) в една текуща (дисконтирана) сума. Подходът на базата на доходите установява стойността на базата на дисконтиране или капитализиране на нетните парични потоци, които могат да бъдат генерирани, ако собствеността се отдава под наем за определен период от време – равен на остатъчния му срок на експлоатация. Оценяването на справедливата стойност се определя въз основа на стойността, посочена от текущите пазарни очаквания за тези бъдещи суми.

„Разходен подход“ чрез „Метода на остатъчната стойност“

За земи и сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогични активи. Разходният подход оценява стойността на базата на разхода за възпроизвеждане или подмяна на собствеността, намален с обезценяването, породено от физическо износване и функционално (техническо) и икономическо остаряване, ако има такова и то може да се измери. Методът на остатъчната стойност е използван за имоти, за които съществува планова възможност за застрояване по влезли в сила ПУП и ЧиПУП, ПЗ, а също и когато е налице елемент на непроявена стойност, която може да се прояви при определени капиталовложения /инвестиции/ за разработване на имота като строителен терен или друг доходоносен проект. Остатъчната стойност на имота представлява разликата между стойността след разработването му и стойността на пълните разходи за разработването му - инвестиционна стойност по текущи пазарни цени. С помощта на експертни разчети се прогнозира размера на най-вероятните инвестиции, които трябва да се предвидят за развиването на недвижимия имот. На практика методът представлява комбинация от разходния и приходния подходи за определяне на пазарната стойност на недвижими имоти.

„Разходен подход“ чрез „Метода на амортизираната възстановима стойност“

За сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогични активи. Разходният подход оценява стойността на базата на разхода за възпроизвеждане или подмяна на собствеността, намален с обезценяването, породено от физическо износване и функционално (техническо) и икономическо остаряване, ако има такова и то може да се измери. Физическо обезценяване е форма на обезценяване и представлява загуба на стойност в резултат на нормално използване на съоръженията и на излагането им на въздействията на околната среда. Функционалното (техническото) стареене е загуба на стойност, причинена от фактори, присъщи на актива, като промени в материалите и технологиите, които водят до излишни капиталови разходи в съществуващите съоръжения, липса на пълно използване и невъзможност за разширяване или осъвременяване на собствеността.

Йерархия на справедливите стойности

Оценките на инвестиционни имоти на дружеството са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 3 от нивата на йерархия на справедливите стойности по МСФО 13 на базата на входящите данни, използвани при техниката за тяхното оценяване.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

8 Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и са основно свързани с нетекущи активи и доходи на физически лица.

Временна разлика	31.12.2021		Движение 2022				31.12.2022	
	Данъчна основа	Данък	Увеличение		Намаление		Данъчна основа	Данък
			Данъчна основа	Данък	Данъчна основа	Данък		
Активи по отсрочени данъци								
Компенсиреми отпуски	437	44	-	-	(37)	(4)	400	40
Отписани вземания	93	9	-	-	-	-	93	9
Неизплатени доходи на физ.лица	9	1	1 044	104	(764)	(76)	289	29
Планове с дефинирани доходи	224	22	38	4	(57)	(5)	205	21
Общо активи:	763	76	1 082	108	(858)	(85)	987	99

9 Финансови активи

	31.12.2022	31.12.2021
	'000 лв.	'000 лв.
Инвестиции в облигации, държани до падеж	21 177	21 261
Инвестиции в акции, държани за търгуване	28 127	26 605
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	5 310	5 342
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани до падеж	2 805	2 818
Инвестиции в дялове в други предприятия	2 956	2 956
Финансови активи	60 375	58 982

Към 31.12.2022 г. в стойността на инвестициите в облигации, държани до падеж са включени участие на Дружеството в 5 на брой частни сконтрови облигационни емисии при следните условия:

№	Брой	Номинал, лв.	Емисионна стойност лв.	Срок	Падеж	Стойност в хил.лв. към 31.12.2022г. с включена лихва
1	60	100 000	100 000	72 м.	03.06.2025	6 227
2	33	100 000	95 300	60 м.	08.11.2026	2 923
3	34	100 000	94 000	72 м.	24.11.2027	2 894
4	60	100 000	100 000	72 м.	15.04.2025	6 264
5	34	100 000	95 000	63 м.	10.03.2027	2 869
Всичко						21 177

Начислената обезценка на тези облигации към 31.12.2022 е в размер на 1 311 хил.лв.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Към 31.12.2021 г. в стойността на инвестициите в облигации, държани до падеж са включени участие на Дружеството в 5 на брой частни сконтови облигации при следните условия:

№	Брой	Номинал, лв.	Емисионна стойност лв.	Срок	Падеж	Стойност в хил.лв. към 31.12.2021г. с включена лихва
1	60	100 000	100 000	72 м.	03.06.2025	6 169
2	33	100 000	95 300	60 м.	08.11.2026	2 941
3	34	100 000	94 000	72 м.	24.11.2027	2 957
4	60	100 000	100 000	72 м.	15.04.2025	6 189
5	34	100 000	95 000	63 м.	10.03.2027	3 005
Всичко						21 261

Начислената обезценка на тези облигации към 31.12.2021 е в размер на 1 210 хил.лв.

10 Банкови депозити

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Срочни банкови депозити в:		
-български лева	14 391	1 590
-евро	8	8
Срочни банкови депозити	<u>14 399</u>	<u>1 598</u>
	<u>31.12.2022 '000 лв.</u>	<u>31.12.2021 '000 лв.</u>
Текущи		
Краткосрочни банкови депозити над 3 м.		
-български лева	990	990
Краткосрочни банкови депозити над 3 м.	<u>990</u>	<u>990</u>
Краткосрочни банкови депозити до 3 м.		
-български лева	13 401	600
-евро	8	8
Краткосрочни банкови депозити до 3 м.	<u>13 409</u>	<u>608</u>
Срочни банкови депозити	<u>14 399</u>	<u>1 598</u>

Към 31 декември 2022 г. е издадена банкова гаранция от "Юробанк България" АД в размер на 600 хил. евро (1,173 хил. лв.) в полза на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) и е учреден залог върху паричните средства по банкова сметка на дружеството в същата банка на същата стойност. Гаранцията е с падеж 25 март 2028 г. Ежегодно гаранцията се подновява за срок от още една година.

11 Вземания по застрахователни и презастрахователни договори

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Вземания по начислени премии по застрахователни договори	58 629	61 972
Вземания по презастрахователни договори	146	-
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	<u>58 775</u>	<u>61 972</u>

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Към края на 2022 г. за вземанията е извършен преглед за обезценка, в резултат на който не са признати разходи за обезценка.

12 Материални запаси

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Материали	247	201
Материални запаси	247	201

13 Търговски и други вземания

Търговските и други вземания включват:

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Вземания по регресни искиове	1 928	762
Съдебни и присъдени вземания	4 612	4 267
Предплатени услуги и предоставени аванси	1 219	1 163
Вземания по договори за цесии	2 104	2 134
Вземания от командитно дружество	2 960	2 470
Вземания по гаранции	592	491
Други	152	280
Търговски и други вземания	13 567	11 567
Текущи:	8 503	6 963
Нетекущи:	5 064	4 604
Търговски и други вземания	13 567	11 567

Балансовата стойност на неиздължената част от вземането по договори за цесии на Дружеството към 31 декември 2022 г. е 2 104 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 2 134 хил. лв.) като част от вземанията следва да се погасят до 2025г., а друго до 2027г.

14 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства в отчета за финансово състояние включват следните елементи:

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
-български лева	11 975	18 943
-евро	2 543	2 872
-щатски долари	146	12
Пари и парични еквиваленти	14 664	21 827

Парите и паричните еквиваленти в отчета за паричните потоци включват следните елементи:

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Парични средства	14 664	21 827
Срочни банкови депозити	13 409	608
Пари и парични еквиваленти	28 073	22 435

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Към 31 декември 2022 са наложени ограничения върху парични средства в разплащателни и депозитни сметки в размер на 2 346 хил.лв. (31 декември 2021 – 3 013 хил.лв.)

15 Собствен капитал

15.1. Акционерен капитал

Основният капитал на Дружеството към 31 декември 2022 г. се състои от 4 458 000 броя безналични поименни акции, всяка с номинална стойност от 10 лева. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, пропорционален на номиналната стойност на акцията.

Към 31 декември 2022 г. капиталът на Дружеството е внесен изцяло.

Списъкът на акционерите на Дружеството към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. не е променен и е както следва:

	Брой акции	%
Кирил Валентинов Маринов	443 571	9.95%
Steelco GmbH	442 024	9.92%
Hili Investments Group LTD	436 151	9.78%
Стройбилдинг ЕООД	429 305	9.63%
Еврофинанс Мениджмънт АД	428 770	9.62%
Асегурансес Хенералес АД	274 425	6.16%
Конуей Асет Мениджмънт ООД	222 664	4.99%
Зимакс Инвестмънтс ООД	222 664	4.99%
Орбо Трейдинг България ООД	230 728	5.18%
RGE Group Corporation	248 556	5.58%
Turego Enterprises LTD	248 819	5.58%
Straticor Inc.	248 820	5.58%
Ranja Inc.	248 819	5.58%
Corpatel Inc.	248 820	5.58%
Мариан Илиев Гочев	83 601	1.88%
Евгений Костов Делибалтов	263	0.01%
	4 458 000	100.00%

15.2. Резерви

Всички суми са в '000 лв.	Общи резерви	Допълнителни резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2021 г.	2 332	7 005	9 337
Актюерски печалби/(загуби), нетно от данъци	-	(30)	(30)
Салдо към 31 декември 2021 г.	2 332	6 975	9 307
Актюерски печалби/(загуби), нетно от данъци	-	51	51
Салдо към 31 декември 2022 г.	2 332	7 026	9 358

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

16 Застрахователни резерви и презастрахователни активи

Размерът на заделените резерви към 31 декември 2022 г. е определен според изискванията на Наредба № 53. Съгласно чл. 84., ал. 1 пренос-премийният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен или презастрахователен договор след края на отчетния период.

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Пренос-премиен резерв	67 350	69 375
Резерв за предстоящи плащания	265 949	231 836
Застрахователни резерви	333 299	301 211
	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Дял на презастрахователя в резерви пренос-премия	45 514	48 101
Дял на презастрахователя в резерви за предстоящи плащания	196 620	171 416
Презастрахователни активи	242 134	219 517

Адекватност на резервите

Подробна информация е представена в Приложение 4.20. и Приложение 4.26.1.

17 Възнаграждения на персонала

17.1. Разходи за персонала

Разходите за персонала включват:

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Разходи за заплати	(9 137)	(10 268)
Разходи за социални осигуровки	(353)	(373)
Разходи за персонала	(9 490)	(10 641)

17.2 Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Нетекущи		
Задължения за обезщетения по Кодекса на труда	239	258
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	239	258

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Текущи		
Задължения за заплати	793	717
Задължения за осигуровки	140	139
Депонирани възнаграждения	2	-
Задължения компенсиреми отпуски	400	437
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	1 335	1 293
Пенсионни и други задължения към персонала	1 574	1 551

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2023г. Задълженията към персонала са възникнали главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски към датата на отчета за финансово състояние, пенсионни плащания, задължения за заплати и осигуровки за месец декември на отчетната година.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер от две до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа. Провизиите за пенсиониране са изчислени от външен лицензиран оценител. Използваният лихвен процент за дисконтиране е 1,85% (2021 г.: 0,98%). Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през текущата година са представени, както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	'000 лв.	'000 лв.
Настояща стойност на задължението	258	205
Разходи за текущ стаж	38	20
Непризнати актюерски печалби/(загуби)	(57)	33
Задължения в края на годината	239	258

18. Задължения по застрахователни и презастрахователни договори

	31.12.2022	31.12.2021
	'000 лв.	'000 лв.
Задължения към застрахователни брокери и агенти	12 730	12 271
Задължения по презастрахователни договори	3 205	5 710
Задължения към Гаранционен фонд	4 996	4 557
Задължения по застрахователни и презастрахователни договори	20 931	22 538

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

19. Задължения за данъци върху дохода

	31.12.2022	31.12.2021
	'000 лв.	'000 лв.
Задължения за корпоративен данък	135	1 097
Задължения за данъци върху дохода	135	1 097

20. Търговски и други задължения

	31.12.2022	31.12.2021
	'000 лв.	'000 лв.
Задължения към доставчици и други задължения	3 292	4 501
Данъчни задължения	1 020	938
Търговски и други задължения	4 312	5 439

21. Премиен приход

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Брутни записани премии	192 920	190 995
Сторнирани премии	(12 471)	(12 960)
Премиен приход	180 449	178 035

Брутните записани премии на основните видове застраховки в застрахователния портфейл на Дружеството за 2022 г. и 2021 г. са както следва:

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Злополука	604	517
Сухопътни превозни средства без релсови превозни средства	36 054	30 244
Летателни апарати	(85)	893
Плавателни съдове	48	31
Товари по време на превоз	54	24
Пожар и природни бедствия	80	129
Щети на имущество	2 357	1 817
Гражданска отговорност на автомобилистите	148 628	148 367
Гранична застраховка	2 611	2 413
Отговорност на превозвача	272	320
Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на летателни апарати	(923)	3 588
Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	4	2
Обща гражданска отговорност	1 034	1 015
Кредити	347	178
Разни финансови загуби	191	164
Помощ при пътуване	1 644	1 293
Брутни записани премии	192 920	190 995

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

22. Отстъпени премии на презастрахователи

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Общо отстъпени премии	(119 679)	(114 002)
Отстъпени премии на презастрахователи	(119 679)	(114 002)

Същественният размер на премията, отстъпени на презастраховател е резултат от квотния clean-cut договор по застраховките „Гражданска отговорност“ и „Автокаска“, където 70% от риска и респективно премията се прехвърлят към презастраховател.

23. Застрахователни суми и обезщетения, нетно

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Изплатени застрахователни суми и обезщетения	(93 817)	(92 840)
Изплатени щети по регресни искиове	(10 775)	(10 109)
Разходи за ликвидация	(1 216)	(1 217)
Получени суми по регреси	5 804	4 059
Застрахователни суми и обезщетения, нетно	(100 004)	(100 107)

През 2022 г. и 2021 г. са изплатени следните застрахователни суми и обезщетения по предявени претенции по видове застраховки с включени разходи за ликвидация:

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Злополука	(7)	(154)
Сухопътни превозни средства без релсови превозни средства	(19 519)	(16 072)
Пожар и природни бедствия	(12)	(4)
Щети на имущество	(289)	(418)
Гражданска отговорност на автомобилите	(85 239)	(86 825)
Гранична застраховка	(544)	(435)
Отговорност на превозвача	(2)	-
Обща гражданска отговорност	(54)	(98)
Кредити	-	(4)
Гаранции	(3)	-
Разни финансови загуби	(2)	(48)
Помощ при пътуване	(137)	(108)
Застрахователни суми и обезщетения и щети по регресни искиове	(105 808)	(104 166)

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

През 2022 г. 81,07% от изплатените застрахователни обезщетения се отнасят до застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, а 18,45% към застраховка „Автокаска“.

По застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите платените по събития в чужбина 1 498 претенции са на обща стойност 10.8 млн. лева. От тях 1 130 броя за 6,1 млн. лева са по претенции за имуществени щети, и 368 броя на стойност 4,8 млн. лева са по претенции за неимуществени вреди. От изплатените по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите претенции 20 609 бр., или 93.2%, са възникнали на територията на Р. България. Изплатената сума по щети на територията на страната е в размер на 70,4 млн. лева, което представлява 86.7% от общата стойност на плащанията. От платените обезщетения по събития в страната 15 960 броя на стойност 17.8 млн. лева са по претенции за имуществени щети и 4 649 броя на стойност 52.6 млн. лева са по претенции за неимуществени вреди.

По основния вид застраховка – „Гражданска отговорност на автомобилистите“, стойността на нетния коефициент на щетимост е 59,7%, за Автокаска е 14,8%, а общо за целия портфейл е 48,4%.

24. Приходи от получени суми и обезщетения от презастрахователи

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Общо получени суми и обезщетения	78 615	82 249
Получени суми и обезщетения от презастрахователи	78 615	82 249

25. Промяна в застрахователни резерви, нетно

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Приходи от освободени застрахователни резерви	46 669	78 294
Разходи освободени ПР пасивно презастраховане	(10 530)	(15 971)
Разходи за заделени застрахователни резерви	(45 610)	(52 153)
Промяна в застрахователни резерви, нетно	(9 471)	10 170

26. Други застрахователни и презастрахователни приходи и разходи, нетно

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Други застрахователни разходи		
Разходи за отписани вземания по застрахователни договори	(9 056)	(7 152)
Други разходи по пряко застраховане	(22)	(31)
Други презастрахователни разходи		
Административни разходи по пасивно презастраховане	(6)	(8)
Общо други застрахователни и презастрахователни разходи	(9 084)	(7 191)
Други застрахователни приходи		
Други	190	250
Други презастрахователни приходи		
Приходи от комисиони от презастрахователи	37 564	22 189
Други презастрахователни приходи	2 144	-
Общо други застрахователни и презастрахователни приходи	39 898	22 439
Други застрахователни и презастрахователни приходи/разходи, нетно	30 814	15 248

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

27. Аквизиционни разходи

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Преки аквизиционни разходи	(3 672)	(3 364)
Косвени аквизиционни разходи	(7 658)	(8 939)
Разходи за комисиони, бонуси и отстъпки	(33 744)	(32 124)
Аквизиционни разходи	(45 074)	(44 427)

28. Административни разходи

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Разходи за материали	(225)	(237)
Разходи за външни услуги	(3 143)	(3 301)
Разходи за персонала	(9 490)	(10 641)
Разходи за амортизация	(182)	(147)
Други разходи	(1 285)	(1 177)
Административни разходи	(14 325)	(15 503)

През 2022 г. дружеството е начислило суми за одит услуги, предоставяни от регистрираните одитори за задължителен съвместен финансов одит към „АТА Консулт” ООД в размер на 35 хил. лева и към „Ейч Ел Би България” ООД в размер на 270 хил. лева с ДДС. Допълнително през отчетния период със съвместните одитори е договорено да извършат и договорени процедури за проверката и заверката по чл. 126, ал. 3 от КЗ на годишните справки по чл. 2, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредба № 53 и за проверка и заверка на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2015/35. Възнаграждението по тези договорени процедури е включено в оповестената по-горе сума.

През годината съвместните одитори не са предоставяли данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита, извън описаните по-горе. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

29. Други разходи

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Отписани вземания по дела и регреси	(861)	(5 515)
Обезценка на вземания	-	(112)
Други финансови разходи	(2 065)	(2 012)
Други разходи	(2 926)	(7 639)

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

30. Други приходи

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Приходи от отписани задължения	-	45
Приходи от наем	94	94
Приходи от възстановени обезценки на вземания	177	1 481
Други	103	604
Други приходи	374	2 224

31. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Разходи за лихви	(315)	(264)
Загуби от сделки с финансови активи, държани за търгуване	(90)	(67)
Загуба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи държани за търгуване	(725)	(1 433)
Разходи от отрицателни валутно курсови разлики	(3 320)	(1 244)
Финансови разходи	(4 450)	(3 008)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Приходи от лихви	853	1 324
Печалба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи държани за търгуване	194	95
Печалба от промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти	641	1 362
Приходи от положителни валутно курсови разлики	4 902	3 252
Финансови приходи	6 590	6 033

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

32. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% (2021 г.: 10%), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Печалба за периода преди данъци	913	9 273
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(91)	(927)
Данъчен ефект		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	(167)	27
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	109	(197)
Текущ разход за данък	(149)	(1 097)
Отсрочен данъчен приход, в резултат от:		
- възникване или обратно проявление на данъчни временни разлики	28	(32)
Действителен приход/разход за данък, нетно	(121)	(1 129)

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват неговите собственици-акционери и ключовия управленски персонал, както и свързаните с тях дружества и лица.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обичайно се уреждат по банков път.

33.1. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите и Изпълнителните директори. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	1 454	1 521
Разходи за социални осигуровки	8	8
Общо краткосрочни възнаграждения	1 462	1 529

Сделките с ключов управленски персонал са посочени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

През 2022 г. миноритарен акционер е предоставил правни услуги на Дружеството в размер на 3 233 хил. лева с вкл. ДДС (2021 г.: 4 485 хил. лв. с вкл. ДДС). Към края на отчетния период дружеството има задължения към него в размер на 702 хил. лв.

34. Безналични сделки

През 2022 г. Дружеството няма извършени безналични сделки.

35. Условни активи и условни пасиви

В нормалния ход на застрахователния бизнес на Дружеството възникват съдебни спорове и иски. Според неговото ръководство разходите за уреждане на претенциите по тези спорове няма да окажат съществено влияние върху финансовото състояние и бъдещите парични потоци на дружеството,

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

тъй като основната част от тях се счита, че вече е провизирана при заделянето на техническите резерви.

Дружеството е учредило банкова гаранция в полза на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ), съгласно изискванията на Устава на бюрото в размер на 600 хил. евро със срок до 25 март 2028 г. За обезпечение на банковата гаранция е учреден залог върху паричните средства по банкова сметка на дружеството в Юробанк България АД.

Към 31 декември 2022 г. Дружеството има съдебни и присъдени вземания в размер на 4 612 хил. лева. Оценката на адвокатите и юристите на Дружеството е, че съществува висока вероятност за събиране на тези суми, поради което ръководството на Дружеството не е признало загуба от обезценка на същите за отчетния период.

36. Рискове, свързани със застрахователната дейност и притежаваните финансови инструменти

а. Политика на ръководството по отношение управление на застрахователния риск

Дружеството е изложено и на застрахователен риск. Това е риска от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размера на щетите и на дължимите за тях обезщетения е по-голям от размера на заделените застрахователни резерви на дружеството. Това на свой ред зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида на застрахователния портфейл на дружеството и размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск дружеството се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователен риск, като това намира отражение в Общите условия по застрахователните договори, които ЗД „Бул Инс“ АД сключва. Отделно Дружеството презастрахова част от своя застрахователен риск, като при избора на презастрахователен договор се съобразява от една страна с размера на самозадържане и вида на презастрахователния договор и спецификите на предлаганите застраховки.

Независимо от това, че ЗД „Бул Инс“ АД сключва презастрахователни договори, евентуалните приходи от частта „дял на презастрахователя“ в обезщетенията не се прехвърля върху застрахованите лица. В този случай ЗД „Бул Инс“ АД се излага на кредитен риск до размера на задълженията, които Дружеството следва да покрие съгласно презастрахователния договор. Поради тази причина, Дружеството прилага строги правила за избор на презастраховател, като вниманието пада върху презастрахователи с висок кредитен рейтинг.

Конкретните мерки за управление на застрахователен риск отчитат определянето на застрахователни лимити, процедури за одобряване на транзакции, включително и нови продукти или такива, които надвишават предварително определените лимити, методи за ценообразуване, както и централизирано управление на презастраховането. ЗД „Бул Инс“ АД използва различни методи за оценяване и контрол на застрахователния риск, както по отношение на индивидуалните видове риск, така и по отношение на общите рискове.

Дружеството следва и Правилата за оценяване на собствения риск и платежоспособността, приети от Съвета на директорите на 29 декември 2014 г. в съответствие с изискванията на Директивата Платежоспособност II.

Предприетата от Дружеството оценка на платежоспособността към края на всяко тримесечие обхваща всички материални рискове, пред които същото е изправено, без значение дали същите произхождат от основната му застрахователна дейност или управлението на инвестиционния му портфейл.

През 2022 и 2021г. Дружеството използва софтуер на Second Floor за оценяването на собствения риск и платежоспособността., в това число и за изготвянето на годишните образци за количествена оценка, които са част от годишното отчитане на Дружеството, съгласно нормативните изисквания в страната.

Основните рискове, на които Дружеството е изложено, наблюдават се и се измерват са:

- Застрахователен;
- Пазарен;

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

- Кредитен;
- Ликвиден;
- Операционен;
- Други.

Политика на ръководството по отношение управление на застрахователния риск

Основно застрахователния риск (наричан също подписвачески) влияе върху капиталовото изискване, посредством премията и резервите, предсрочното прекратяване на полиците и риска от случване на застрахователни събития с катастрофичен характер. Същите три фактора формират трите основни категории на подписваческия риск по общо застраховане или три основни капиталови изисквания, във връзка с:

- рискът, свързан с премии и резерви;
- рискът от предсрочно прекратяване;
- катастрофичният риск.

Докато основна част от капиталовото изискване във връзка със застрахователния (подписвачески) риск е в следствие влиянието на риска, свързан с премии и резерви, рискът от предсрочно прекратяване на полиците в общото застраховане и катастрофичният риск са с незначителна стойност. Последното се държи на консервативната презастрахователна програма, която Дружеството следва.

Като най-силно влияещ върху капиталовото изискване за платежоспособност, рискът, свързан с премии и резерви, произтича от възможността премиийният резерв на Дружеството да не е достатъчен да посрещне очакваните бъдещи щети и разходите по вече сключените договори.

Застрахователният риск намира отражение в процеса на уреждане на щетите и заделянето на резервите. Метода за определяне на резерва за възникнали, но непредявени претенции за най-значителната бизнес линия на дружеството – застраховка „Гражданска отговорност на автомобилиста“ към 31.12.2022 г. е одобрен с решение № 189-ОЗ на КФН от 13.02.2023 г. Изчисленият и одобрен от регулатора резерв за този вид застраховка е в размер на 150 103 343 лева.

Основните фактори, от които зависи положителния финансов резултат на Дружеството са квотата на щетимост, квотата на разходите и дохода от инвестиции.

Важно значение при управлението на застрахователния риск има и политиката за презастраховане на дружеството, чрез която допълнително се гарантира неговата финансова стабилност и максимална защита на интересите на застрахованите лица при евентуално възникване на застрахователни събития, които носят риск от чувствителни загуби в резултат от настъпване на единични застрахователни събития и от такива с катастрофичен характер.

Стрес-тестове и анализ на чувствителността на капиталовото изискване за платежоспособност

В частта стрес-тестове и анализ на чувствителността на капиталовото изискване за платежоспособност се представят различни сценарии на изследване влиянието на конкретни компоненти и показатели върху капиталовата адекватност на Дружеството. Следващата таблица показва чувствителността на покритието на КИП спрямо компонентите, съставляващи собствените средства и основните категории рискове, които собствените средства покриват:

Капиталово изискване за платежоспособност					Покритие на КИП
Пазарен риск	Риск от неизпълнение	Подписвачески риск (ЗЗ)	Подписвачески риск (ОЗ)	Операционен риск	
1%	1%	1%	1%		-1,18%
1%			1%		-1,13%
	1%		1%		-0,86%
1%	1%				-0,55%
			1%		-0,70%
1%					-0,71%
				1%	-0,24%
	1%				-0,20%

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Тества се как ще се промени капиталовото изискване за платежоспособност (в процентно съотношение) при увеличение с един процент на даден компонент на собствените средства или основните рискове.

Най-силно (негативно) влияние имат пазарния риск, риска от неизпълнение и подписваческия риск в общото застраховане (тъй като в него се разполага основната и единствената дейност на Дружеството).

При разглеждане на ситуация с комбинация от фактори, може да се проследи, че съвкупната промяна в дадена категория показатели, били те компоненти на собствените средства (с изключение на преоценъчния резерв) или категориите рискове, довежда единствено до мултиплициране ефекта на същите фактори поотделно.

б. Презастрахователна стратегия

Дружеството презастрахова част от рисковете си с цел да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Всички договори за факултативно презастраховане са предварително одобрени от страна на ръководството. Преди да се сключи презастрахователен договор Дружеството анализира кредитния рейтинг на съответните презастрахователи. Избират се презастрахователи с висок кредитен рейтинг.

Дружеството анализира периодично текущото финансово състояние на презастрахователите, с които има сключени презастрахователни ангажименти.

Дружеството сключва презастрахователни ангажименти с различни презастрахователи с висок кредитен рейтинг, за да контролира излагането на загуби в резултат на едно застрахователно събитие.

в. Процес на уреждане на щети

Таблицата за щетимост и по-конкретно съответния процент на квотата на щетимост дава възможност да се получи по-точна представа за развитието на риска през отчетните периоди:

Вид застраховка	2021		2022	
	Нетен	Брутен	Нетен	Брутен
Злополука	198,69%	210,85%	2,94%	2,94%
Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства)	40,55%	43,36%	14,77%	44,07%
Летателни апарати	59,34%	1,49%	41,88%	-16,16%
Плавателни съдове	-307,66%	39,88%	2,31%	-0,90%
Товари по време на превоз	1,53%	1,53%	5,03%	5,03%
Пожар и природни бедствия	14,17%	14,39%	8,86%	8,86%
Щети на имущество	14,02%	15,51%	21,08%	18,06%
Гражданска отговорност на МПС	57,51%	59,35%	59,23%	83,93%
Гражданска отговорност на МПС, зелена карта	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Гранична застраховка	4,41%	7,91%	69,81%	24,92%
Отговорност на превозвача	0,59%	0,81%	-1,47%	-1,47%
Гражданска отговорност за летателни апарати	0,00%	0,92%	0,00%	-8,27%
Гражданска отговорност плавателни съдове	-1,96%	2,03%	0,52%	0,52%
Обща гражданска отговорност	-9,90%	7,11%	15,70%	12,38%
Кредити	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Разни финансови загуби	279,02%	279,88%	1,56%	1,56%
Помощ при пътуване	8,26%	8,26%	12,00%	12,00%
Общо	58,28%	54,52%	48,44%	72,57%

Сравнявайки годишните квоти – за 2021 г. и за 2022 г. се вижда, че има намаление на щетимостта в брутно изражение.

Финансов отчет

31 декември 2022 г.

Следващата таблица показва средния размер на платените щети по видове застраховки:

Вид застраховка	2022 г.			2021 г.			2020 г.		
	Брой искове	Изплатена сума	Средна сума на щета	Брой искове	Изплатена сума	Средна сума на щета	Брой искове	Изплатена сума	Средна сума на щета
	брой	лева	лева	брой	лева	лева	брой	лева	лева
1. Злополука	41	6 407	156	37	145 549	3 934	21	148 450	7 069
3. Сухопътни превозни средства	20 720	18 156 209	876	20 029	14 965 027	747	18 813	14 635 479	778
6. Плавателни съдове	-	-	-	1	129	129	-	-	-
8. Пожар и природни бедствия	2	11 208	5 604	3	3 933	1 311	4	24 820	6 205
9. Щети на имущество	191	273 249	1 431	222	395 887	1 783	160	155 684	973
10. Гражданска отговорност на МПС	22 107	81 168 820	3 672	23 969	82 706 664	3 451	19 910	79 565 000	3 996
<i>В т.ч. Гражданска отговорност на автомобилистите</i>	<i>22 047</i>	<i>80 652 211</i>	<i>3 658</i>	<i>23 922</i>	<i>82 294 904</i>	<i>3 440</i>	<i>19 848</i>	<i>79 096 142</i>	<i>3 985</i>
<i>В т.ч. Гранична застраховка</i>	<i>59</i>	<i>514 505</i>	<i>8 720</i>	<i>47</i>	<i>411 760</i>	<i>8 761</i>	<i>58</i>	<i>465 582</i>	<i>8 027</i>
<i>В т.ч. Отговорност на превозвача</i>	<i>1</i>	<i>2 103</i>	<i>2 103</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>4</i>	<i>3 277</i>	<i>819</i>
13. Обща гражданска отговорност	8	51 002	6 375	5	92 517	18 503	-	-	-
15. Застраховка на гаранции	1	2 612	2 612	2	3 946	1 973	1	317	317
16. Разни финансови загуби	1	1 780	1 780	3	45 676	15 225	14	334 571	23 898
18. Помощ при пътуване	50	54 069	1 081	41	24 969	609	50	64 764	1 295
Общо	43 121	99 725 355	2 313	44 312	98 384 297	2 220	38 973	94 929 085	2 436

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Представената по-долу таблица служи да оцени развитието на резерва за висящи плащания през предходни периоди и да се сравни с оповестения резерв в текущия финансов отчет. Посочено е и равнение на резервите за предстоящи плащания и оценка на общите рискове.

Период	Година на възникване на събитие						Общо
	2022г.	2021г.	2020г.	2019г.	2018г.	2017г.	
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
в края на периода	21 611	18 194	14 370	17 178	14 360	10 848	96 561
1 година по-късно		21 435	18 603	20 716	24 710	17 291	102 756
2 години по-късно			12 614	14 871	13 598	10 963	52 046
3 години по-късно				13 299	17 164	12 611	43 074
4 години по-късно					12 467	10 648	23 115
5 години по-късно						6 501	6 501
Кумулативни плащания към настоящия момент	21 611	39 630	45 587	66 065	82 299	68 862	324 053
Реални резерви	265 949	231 836	208 784	184 395	183 243	130 204	1 204 411

Представената таблица посочва, че резервите за висящи плащания са адекватни към края на 2021 г. и 2022 г.

г. Граница на платежоспособност

Към 31 декември 2021г. и към 31 декември 2022 г. определената граница на платежоспособност е в съответствие с нормативните изисквания:

	31.12.2022
	'000 лв.
Собствени средства, намалени с нематериални активи	63 802
Записан акционерен капитал	44 580
Резерви и фондове	9 358
Неразпределена печалба	9 940
Намаления	
Нематериални активи	(76)
Граница на платежоспособност	15 783
Превишение	48 019
	31.12.2021
	'000 лв.
Собствени средства, намалени с нематериални активи	55 622
Записан акционерен капитал	44 580
Резерви и фондове	9 307
Неразпределена печалба	1 796
Намаления	
Нематериални активи	(61)
Граница на платежоспособност	14 917
Превишение	40 705

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

д. Политика на ръководството по отношение управление на рискове, свързани с финансови инструменти

Съгласно изискванията на Кодекса за застраховането Дружеството следва да инвестира застрахователните си резерви в активи и в съответствие с утвърдени лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на различни видове финансов риск, най-значимите от които са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Дружеството е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на финансовия портфейл на Дружеството извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството. За избягване на риска от концентрация в определени финансови инструменти дружеството се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на застрахователните резерви спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент. Освен това през текущия и предходен отчетен период дружеството не е ползвало хеджиращи инструменти предвид характера, структурата и обема на поддържания инвестиционен портфейл.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

Към датата на приемане на настоящия финансов отчет, България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което Дружеството не разполага с информация.

За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута с променлив валутен курс (щатски долар) и са преизчислени в български лева към датата на финансовия отчет, са както следва:

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Финансови активи		
Инвестиции в акции, държани за търгуване	28 127	26 485
Парични средства	146	12
Излагане на валутен риск	28 273	26 497

В таблицата се приема, че процентното увеличение/намаление към 31 декември 2022 г. на курса на българския лев спрямо щатския долар е +2/-2 %. Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на периода.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

	31.12.2022	31.12.2021
	'000 лв.	'000 лв.
При спад на курса с 2%	(565)	(530)
При увеличение на курса с 2%	565	530

Лихвен риск

Дружеството не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Дружеството не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на Дружеството. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Дружеството спрямо промени в лихвените равнища.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

31 декември 2022 г.

	Лихвоносни	Безлихвени	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Парични средства в каса и банка	-	14 664	14 664
Банкови депозити	12 990	609	14 399
Инвестиции в облигации, държани до падеж	21 177	-	21 177
Инвестиции в акции, държани за търгуване	-	28 127	28 127
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	5 310	-	5 310
Инвестиции в ДЦК, държани до падеж	2 805	-	2 805
Инвестиции в дялове в други предприятия	-	2 956	2 956
	<u>43 082</u>	<u>46 356</u>	<u>89 438</u>

31 декември 2021 г.

	Лихвоносни	Безлихвени	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Парични средства в каса и банка	-	21 827	21 827
Банкови депозити	990	608	1 598
Инвестиции в облигации, държани до падеж	21 261	-	21 261
Инвестиции в акции, държани за търгуване	-	26 605	26 605
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	5 342	-	5 342
Инвестиции в ДЦК, държани до падеж	2 818	-	2 818
Инвестиции в дялове в други предприятия	-	2 956	2 956
	<u>30 411</u>	<u>51 996</u>	<u>82 407</u>

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Ценови риск

Основният ценови риск, на който е изложено Дружеството е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Дружеството.

Анализът на чувствителността се основава на анализ на дневното и годишно стандартно отклонение на Дружеството съпоставен с дневното и годишно стандартно отклонение на доходността на инвестиция в основния борсов индекс SOFIX.

Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като възникване на вземания от клиенти, депозирани на средства и други. По отношение на кредитния риск от „Вземания по застрахователни и презастрахователни договори“, който е свързан с неплащане на премията или вноските по полици, дружеството е въвело политика за автоматично прекратяване на полиците в просрочие. Обезценяването на тези вземания се извършва съгласно чл. 83 от Наредба № 53.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи, държани за търгуване	33 437	31 947
Финансови активи, държани до падеж	23 982	24 079
Финансови активи в дялове в други предприятия	2 956	2 956
Банкови депозити	14 399	1 598
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	58 629	61 972
Търговски и други вземания	13 634	11 679
Пари и парични средства	14 664	21 827
	161 700	156 058

Ръководството на Дружеството счита, че всички горепосочени финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висок кредитния рейтинг.

Анализ на ликвиден риск

Това е риска, свързан с вероятността от настъпване на затруднения за Дружеството при погасяване на неговите текущи задължения в момента на падежирането им, както и риска, свързан със евентуални загуби от неотложна предварителна продажба на дългосрочни инвестиции.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Дружеството, като се предприемат и активни действия като поддържане на краткосрочни депозити до 3 месеца.

Върху ликвидността на Дружеството се извършва ежедневно наблюдение на изходящите и входящи парични потоци.

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица – лицето, отговорно за управлението на риска и Съвета на директорите.

От започване на дейността на Дружеството не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период Дружеството не е ползвало външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявало своите текущи задължения в срок.

37. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, търгувани на активни пазари е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определя чрез използване на различни техники за оценяване, определени в МСФО 13 и приемливи, съгласно изискванията в Наредба № 53 на КФН. Дружеството използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Дружеството е приело измененията в МСФО 7, които изискват то да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките. Йерархията за отчитане по справедлива стойност има следните три нива:

- Пазарни котировки от активни пазари (ниво 1);
- Входни данни, различни от пазарните котировки, използвани при ниво 1, които са наблюдавани за дадени активи директно или индиректно (ниво 2);
- Входни данни, които не са базирани на наблюдавани пазарни данни (ниво3) - например настояща стойност на дисконтираните парични потоци.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Дружеството по видове към 31 декември 2022 г.:

31 декември 2022 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи			
Финансови активи, държани до падеж и за търгуване:			
Инвестиции в облигации, държани до падеж	-	21 177	21 177
Инвестиции в акции, държани за търгуване	-	28 127	28 127
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	5 310	-	5 310
Инвестиции в ДЦК, държани до падеж	2 805	-	2 805
Финансови активи в дялове в други предприятия:			
Финансови активи в дялове в други предприятия:	-	2 956	2 956
	8 115	52 260	60 375

Финансов отчет
31 декември 2022 г.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Дружеството по видове към 31 декември 2021 г.:

31 декември 2021 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи			
Финансови активи, държани до падеж и за търгуване:			
Инвестиции в облигации, държани до падеж	-	21 261	21 261
Инвестиции в акции, държани за търгуване	117	26 488	26 605
Инвестиции в облигации и ДЦК, държани за търгуване	5 342	-	5 342
Инвестиции в ДЦК, държани до падеж	2 818	-	2 818
Финансови активи в дялове в други предприятия:			
Финансови активи в дялове в други предприятия:	-	2956	2 956
	8 277	50 705	58 982

38. Политика и процедура за управление на капитала

Целите на Дружеството по отношение управлението на капитала са:

- Постигане на доходност съразмерна с поемането на минимален риск от инвестиране на застрахователните средства, за да се осигури максимална сигурност на застрахованите лица при реализиране на застрахователно събитие;
- Поддържане на висока ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти;
- Осигуряване способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие;
- Осигуряване адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на застрахователните продукти в съответствие с нивото на риска.

39. Събития след края на отчетния период

Не са настъпили значими коригиращи или некоригиращи събития, между датата на съставяне на финансовия отчет и датата на неговото одобрение за публикуване

40. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация за 2021 г.) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 12 юни 2023 г.